Áhrif COVID-19 á störf og vinnuaðstæður starfsfólks Háskóla Íslands
Framhaldskönnun

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Ellen Dröfn Gunnarsdóttir
og Kolbrún Þ. Pálsdóttir
Menntavísindasvið

Gögn

- Send á 1586 starfsmenn 10. desember 2020

- Alls bárust 738 svör, því er heildarsvarhlutfall 47% (41% á vormisseri)

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Áherslur í könnun og megin niðurstöður

- Samhæfing einkalífs og atvinnu
- Álag og vinnuaðstæður
- Kennsla
- Rannsóknir og ráðstefnur
- Viðbrögð HÍ við faraldrinum

Aldursdreifing

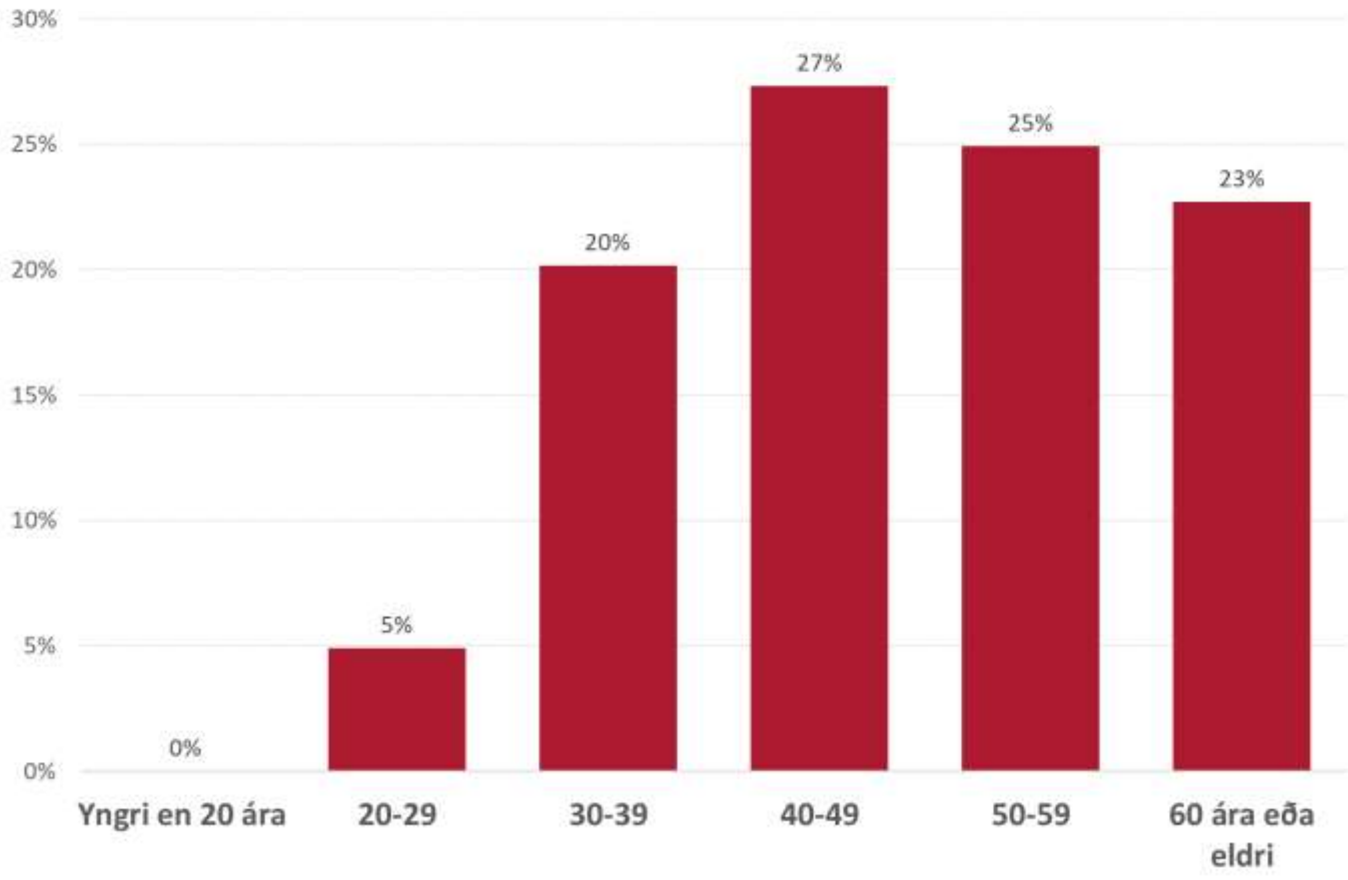

Hlutfall kynja

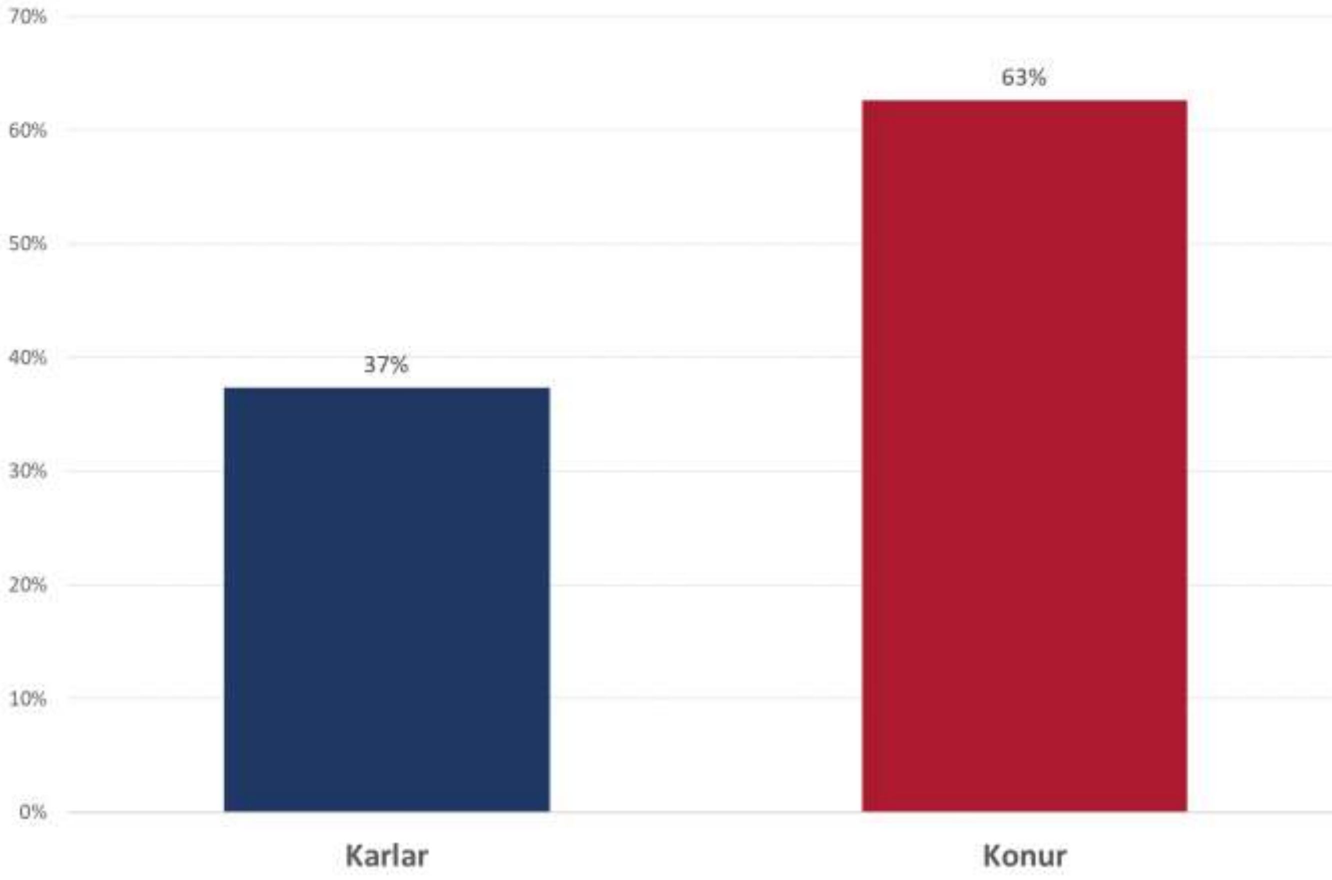

Samhæfing vinnu og einkalífs

HÁSKÓLI ÍSLANDS

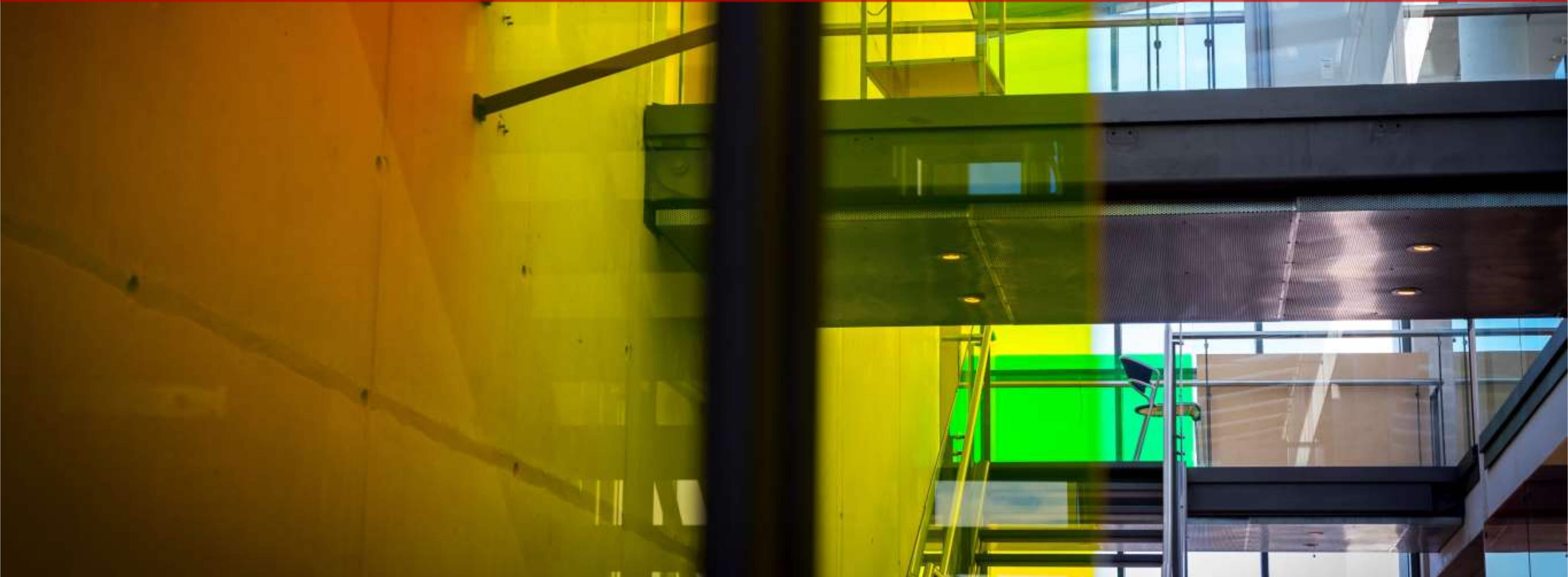

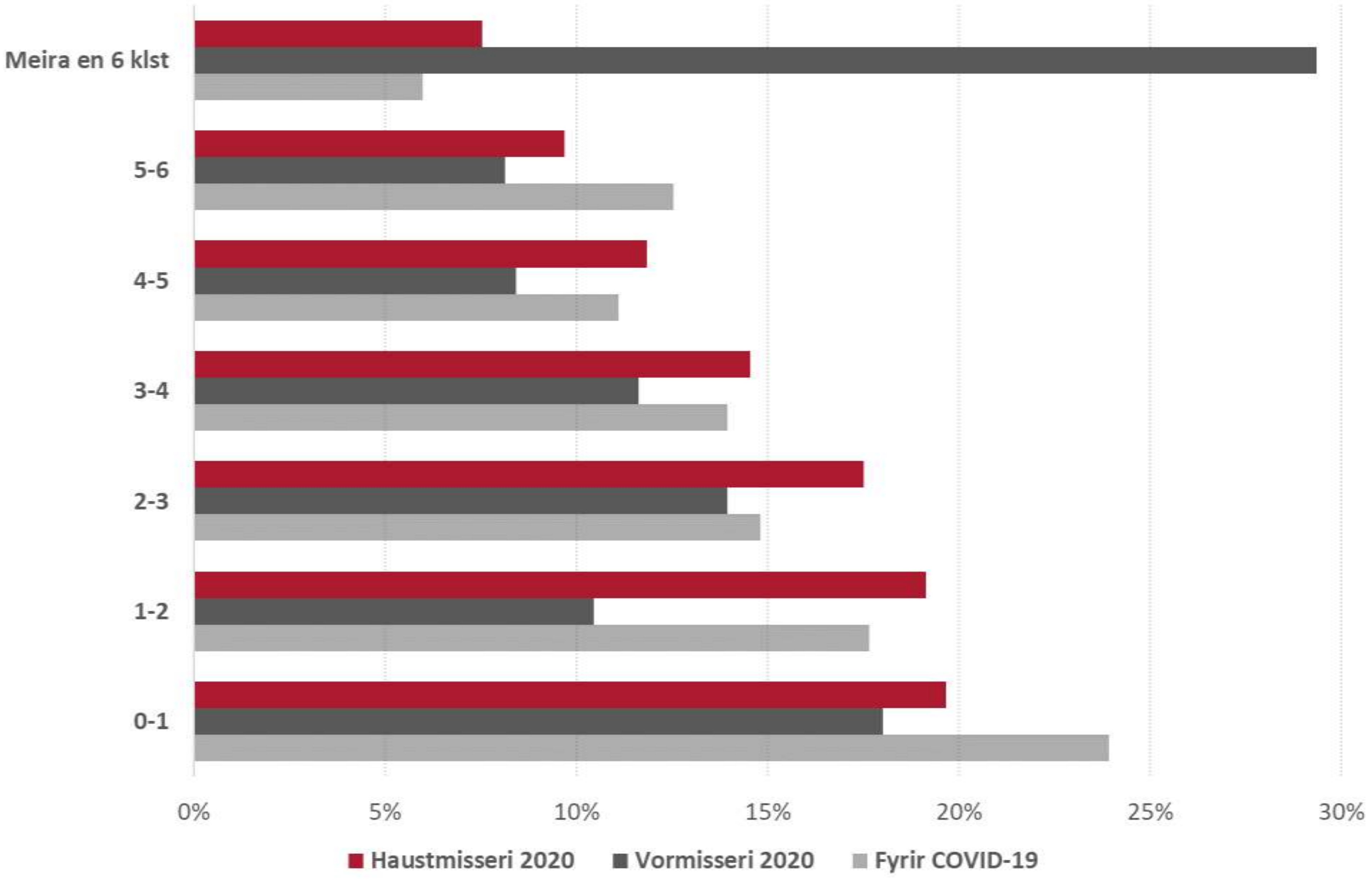

Hvað fór mikill tími í umönnun barna á haustmisseri, vormisseri og fyrir fyrsta samkomubann?

Hvernig hefur heimavinna gengið?

Á haustmisseri miðað við vormisseri

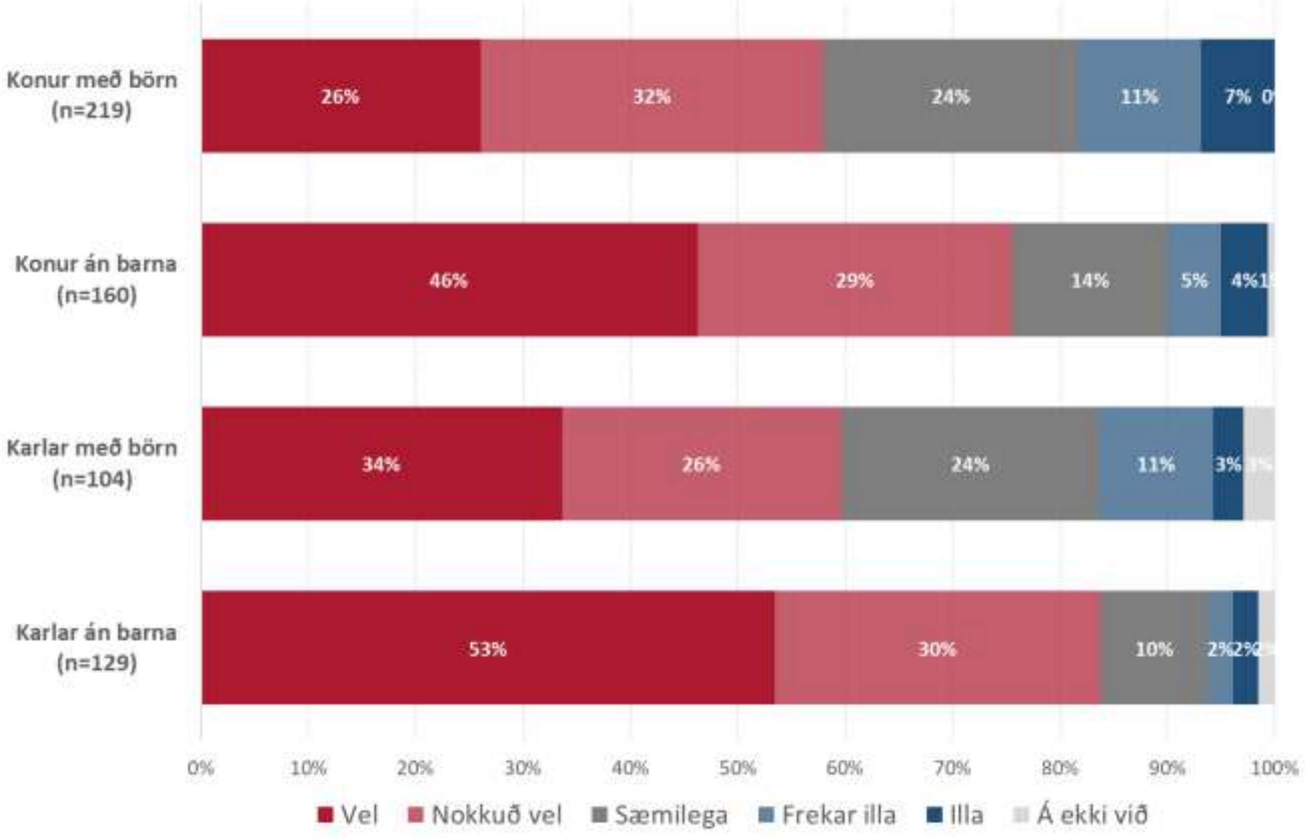

Vormisseri 2020

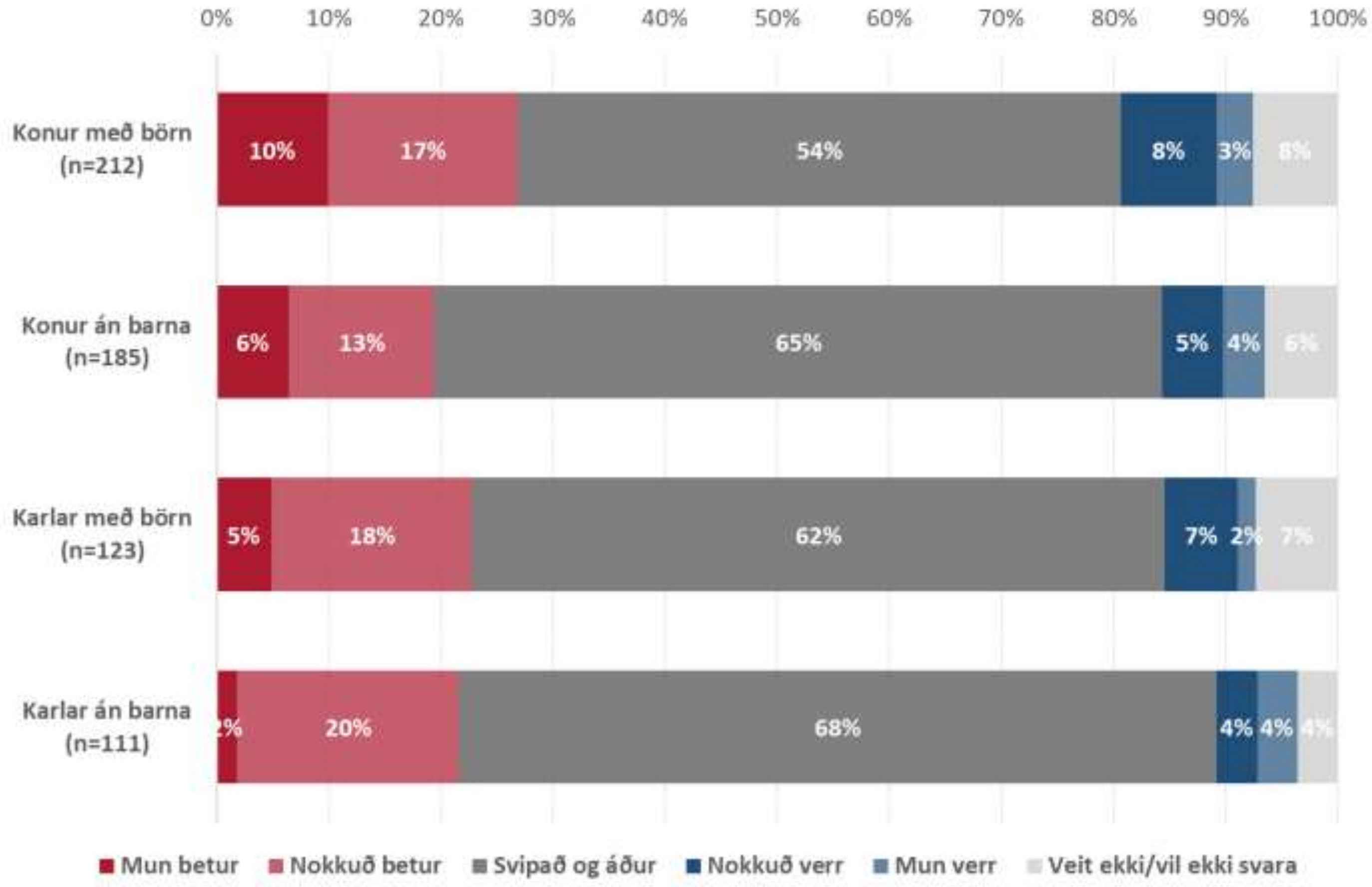

Haustmisseri 2020

Dró úr rannsóknarvinnu þinni vegna umönnunar/aðstoðar við barn/börn?

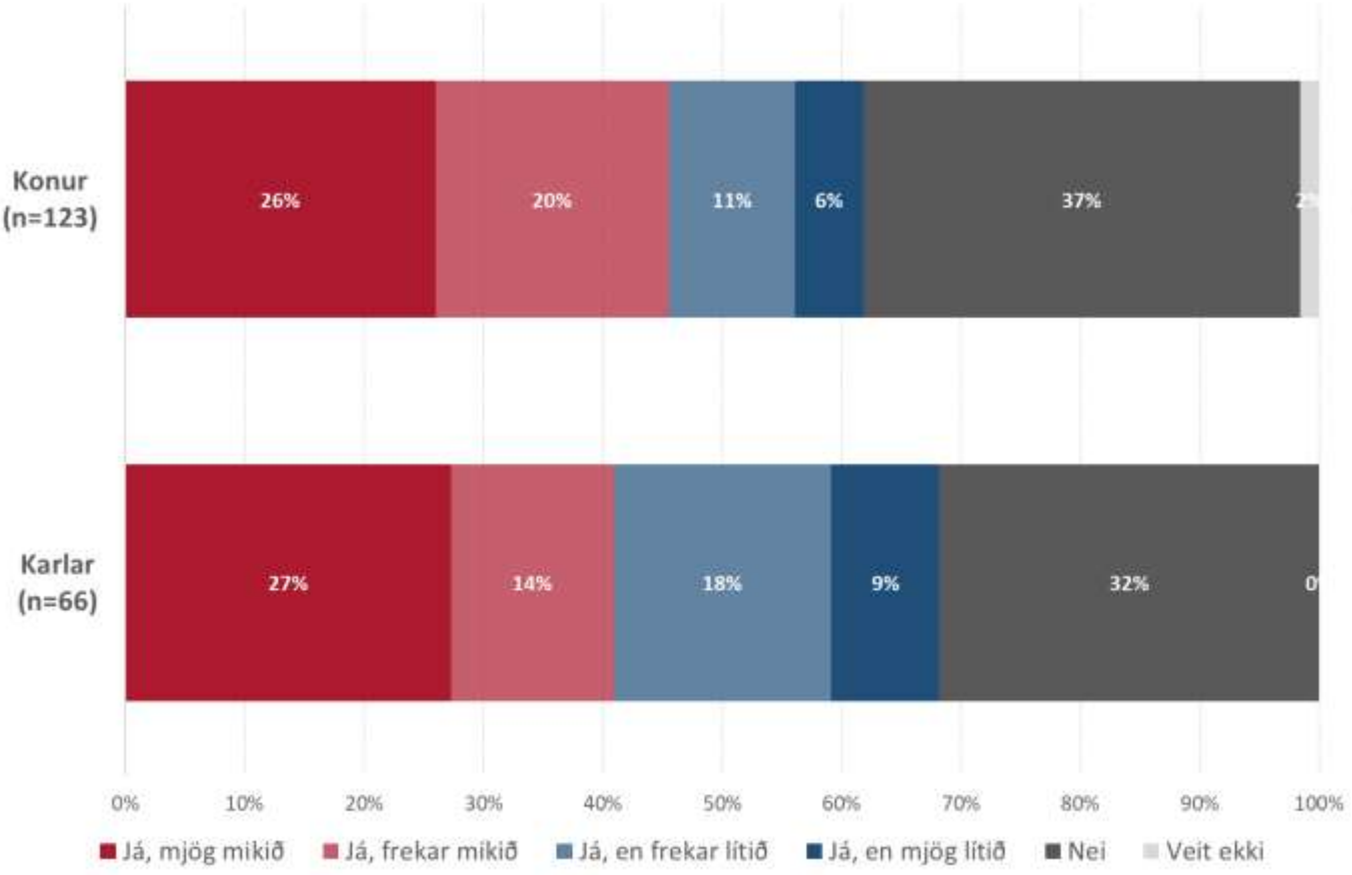

Vormisseri 2020

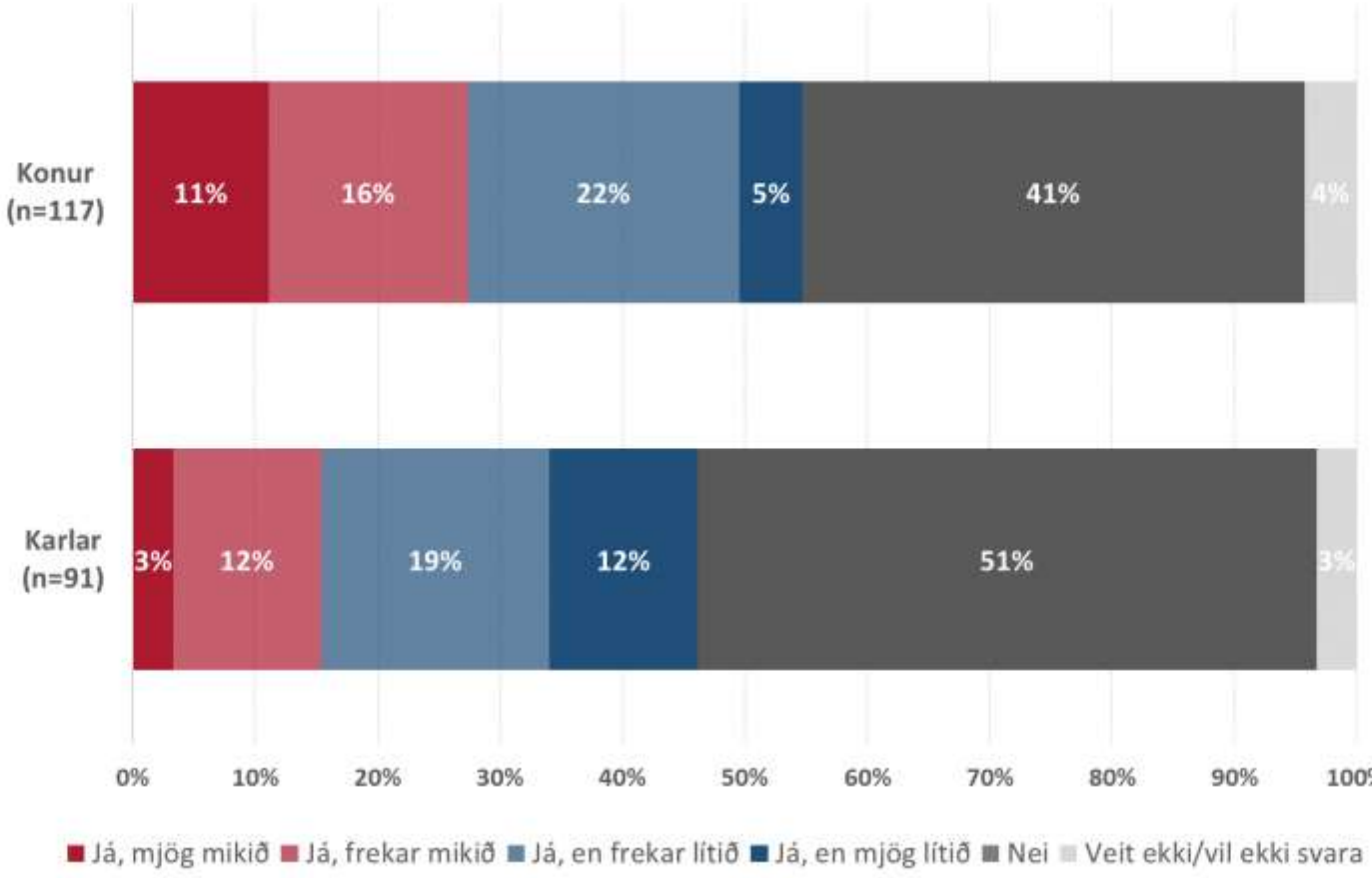

Haustmisseri 2020

- Mun minni tími fór í umönnun barna á haustmisseri miðað við vormisseri
- Barnafólki gekk jafn vel og barnlausum að vinna heima á haustmisseri, ólíkt vormisseri
- Barnaumönnun hafði minni áhrif á rannsóknarstörf á haustmisseri, en þó meiri hjá konum en körlum

Álag og vinnuaðstæður

HÁSKÓLI ÍSLANDS

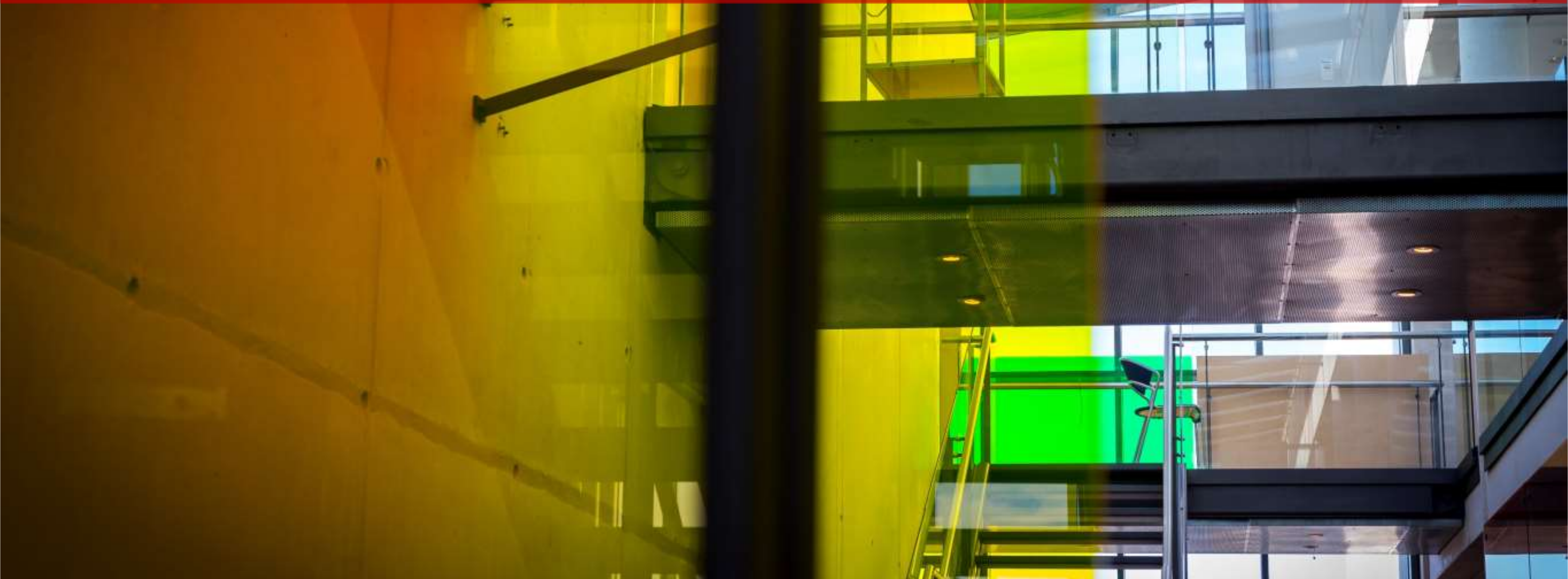

Að hversu stórum hluta vinnutíma þíns hefur þú unnið heima og/eða í byggingum háskólans á haustmisseri 2020?

Hver er helsta ástæðan fyrir því að þú vinnur heima?

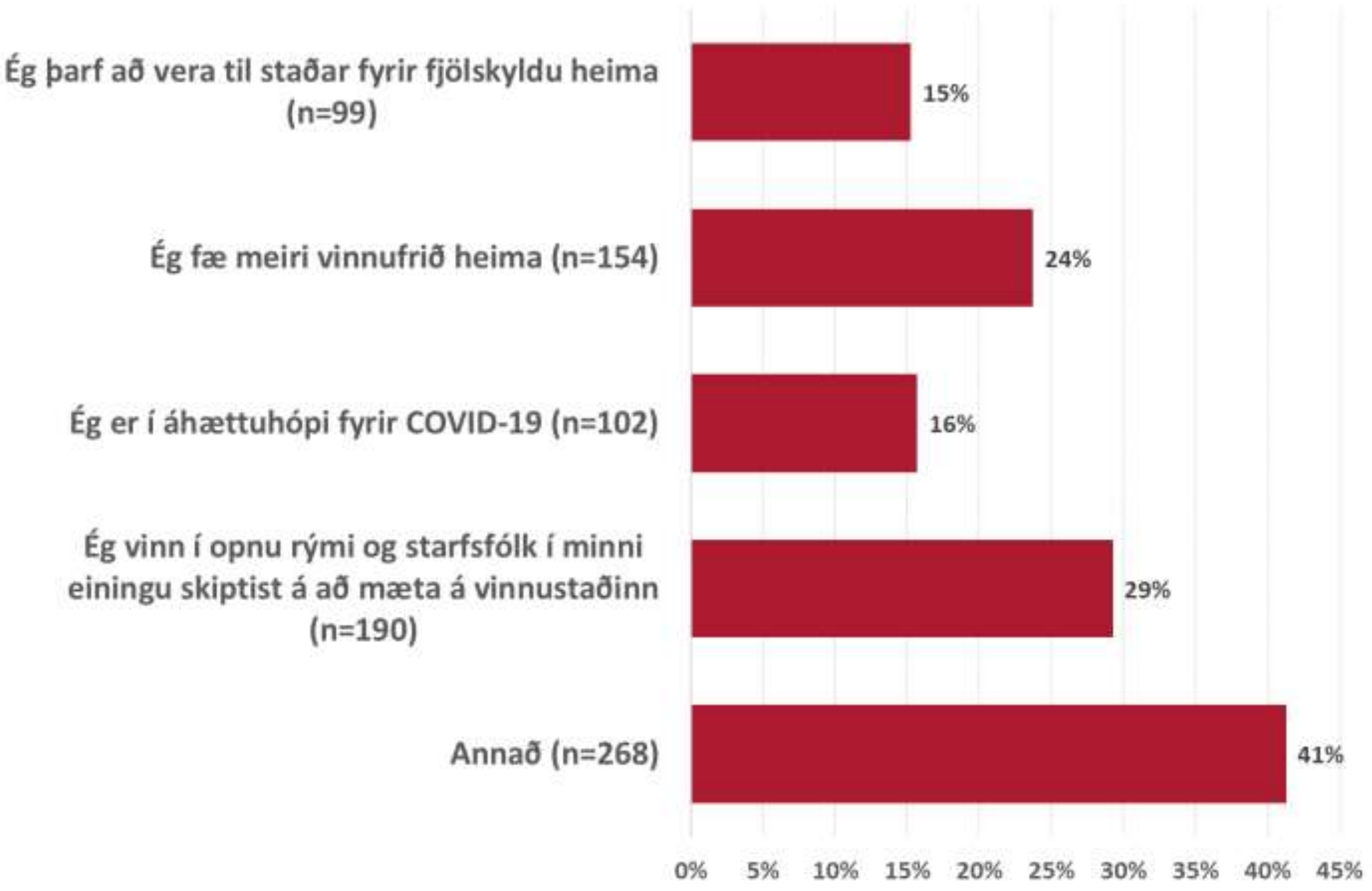

Aðrar ástæður fyrir heimavinnu: 252 svöruðu opinni spurningu

Ástæða	Fjöldi
Tilmæli yfirvalda/skipulag á vinnustað	77
Smithætta	65
Aðstaða á vinnustað	30
Gott að vinna heima	29
Kennsla	17
Tímasparnaður (ferðir)	16
Aðstandendur í áhættuhóp	15
Búseta	8
Heilsa	6

„Þegar smit í samfélaginu eru mjög þá held ég mér heima.“

„Recommendations by the rector and authorities to work from home if possible.“

„Lítill vinnustaður og nánast ekki hægt að halda fjarlægð. Öruggara að vinna heima og þægilegra að vinna án grímu.“

„Vinn í opnu rými en við höfum tekið ákvörðun hvert fyrir sig um heimavinn/mætingu.“

„Sveigjanleiki og þægilegra að geta unnið að hluta til heima og farið t.d. eftir hádegið í vinnuna.“

Hefur þú fengið aukinn stuðning með búnað til heimavinnu frá Háskóla Íslands á haustmisseri 2020 (t.d fartölvu, skrifborðsstól, aukaskjá osfrv.) samanborið við vormisseri 2020?

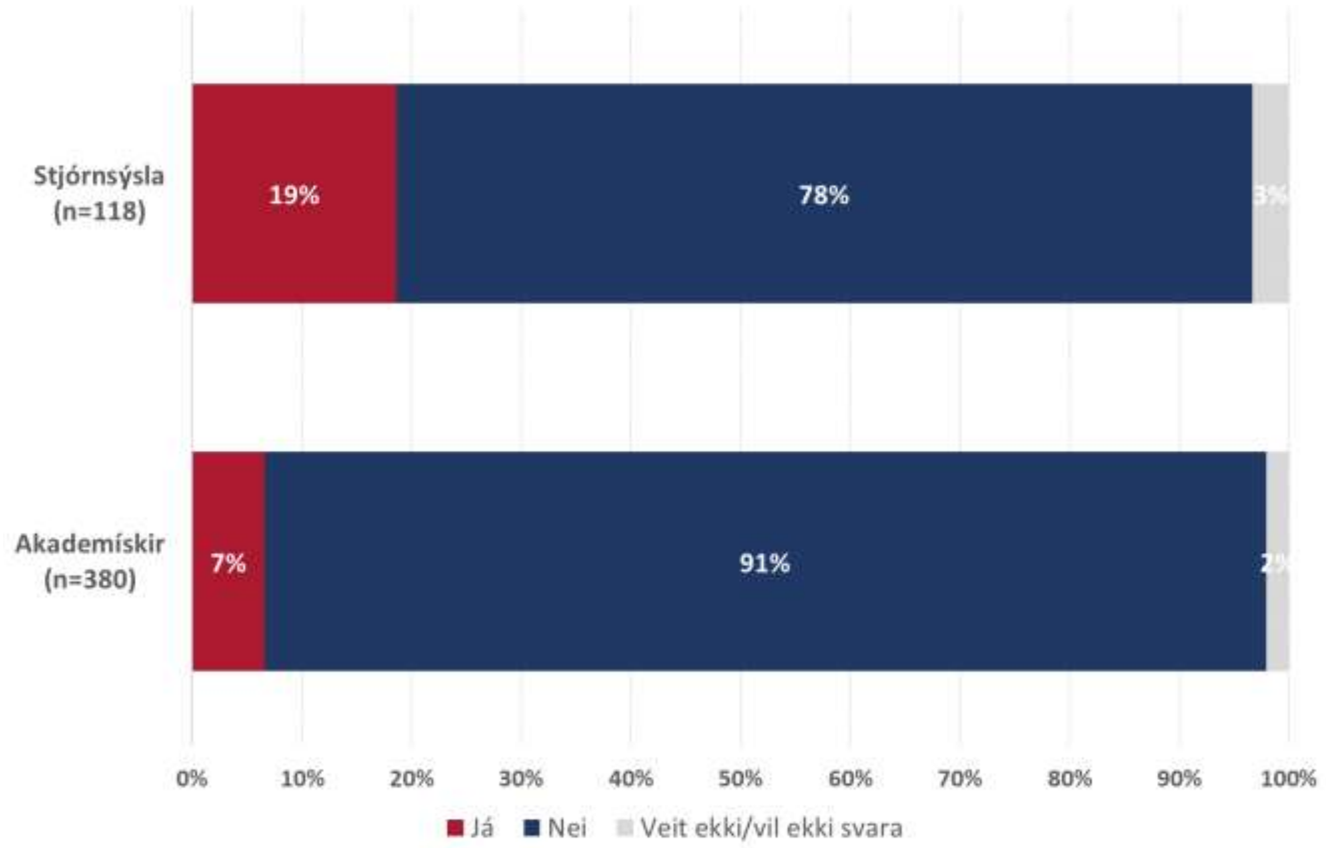

Hvernig hafa rafræn samskipti við vinnufélaga og stjórnendur gengið á haustmisseri 2020 samanborið við vormisseri 2020?

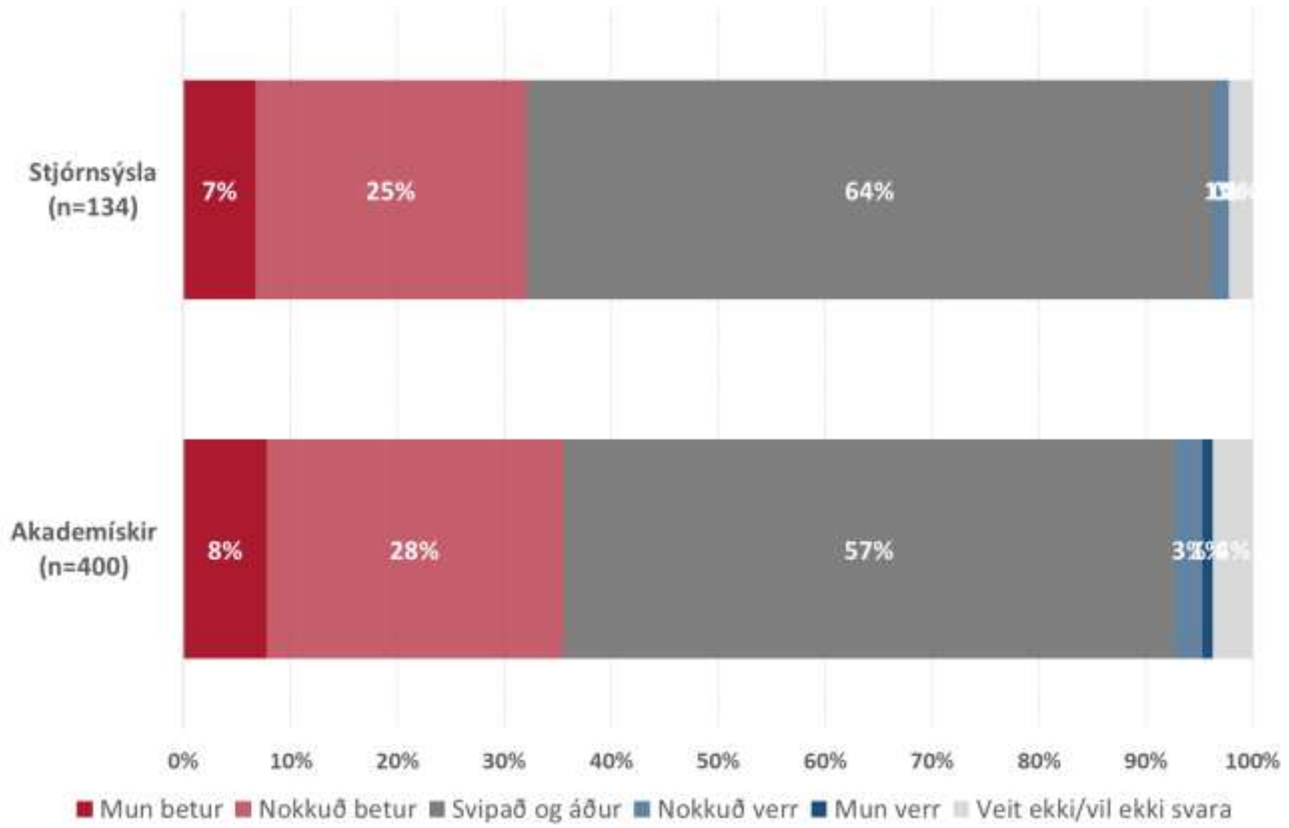

Breyttist álag í starfi þínu:

Á meðan háskólinn var lokaður í samkomubanni?

Á haustmisseri miðað við vormisseri?

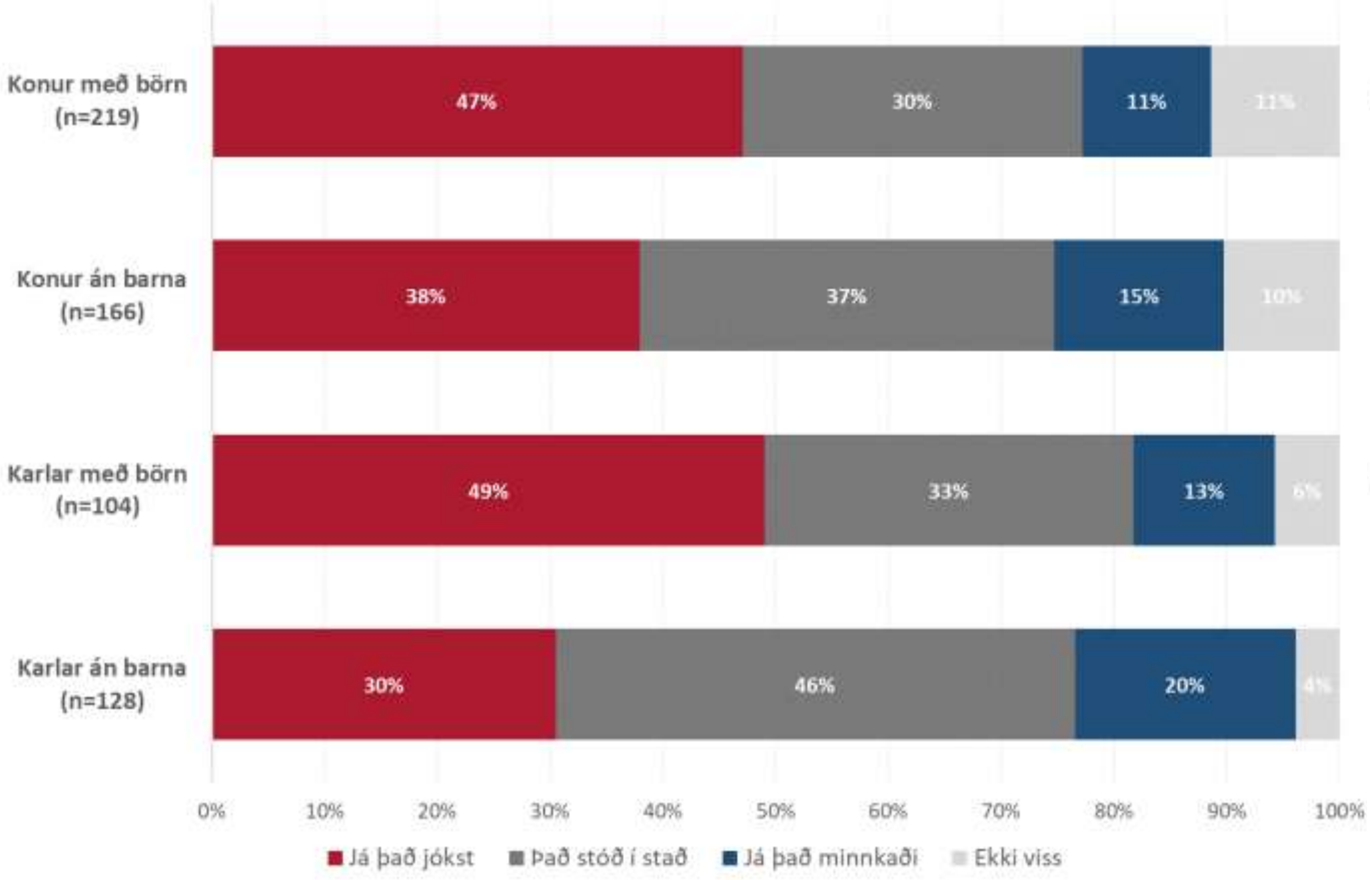

Vormisseri 2020

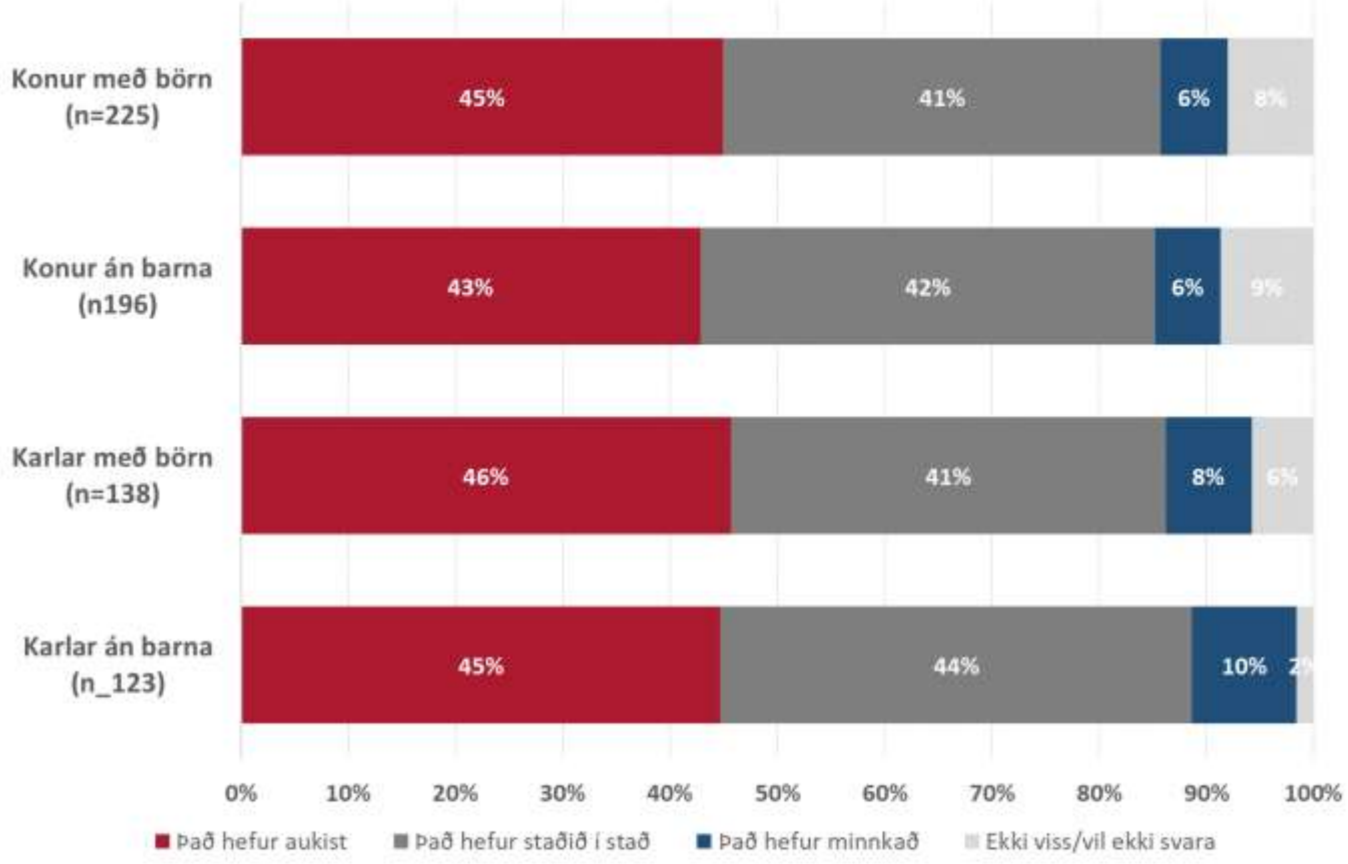

Haustmisseri 2020

Breyttist álag í starfi þínu:

Á meðan háskólinn var lokaður í samkomubanni?

Á haustmisseri miðað við vormisseri?

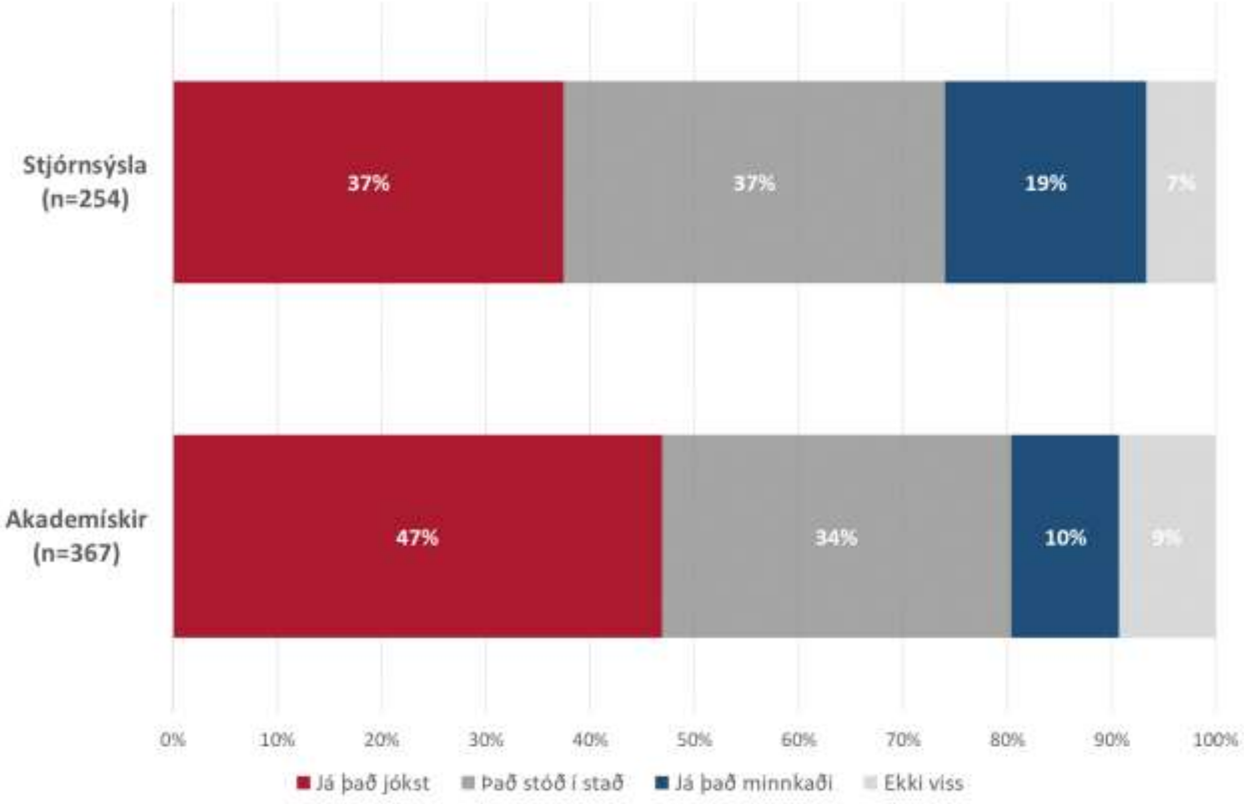

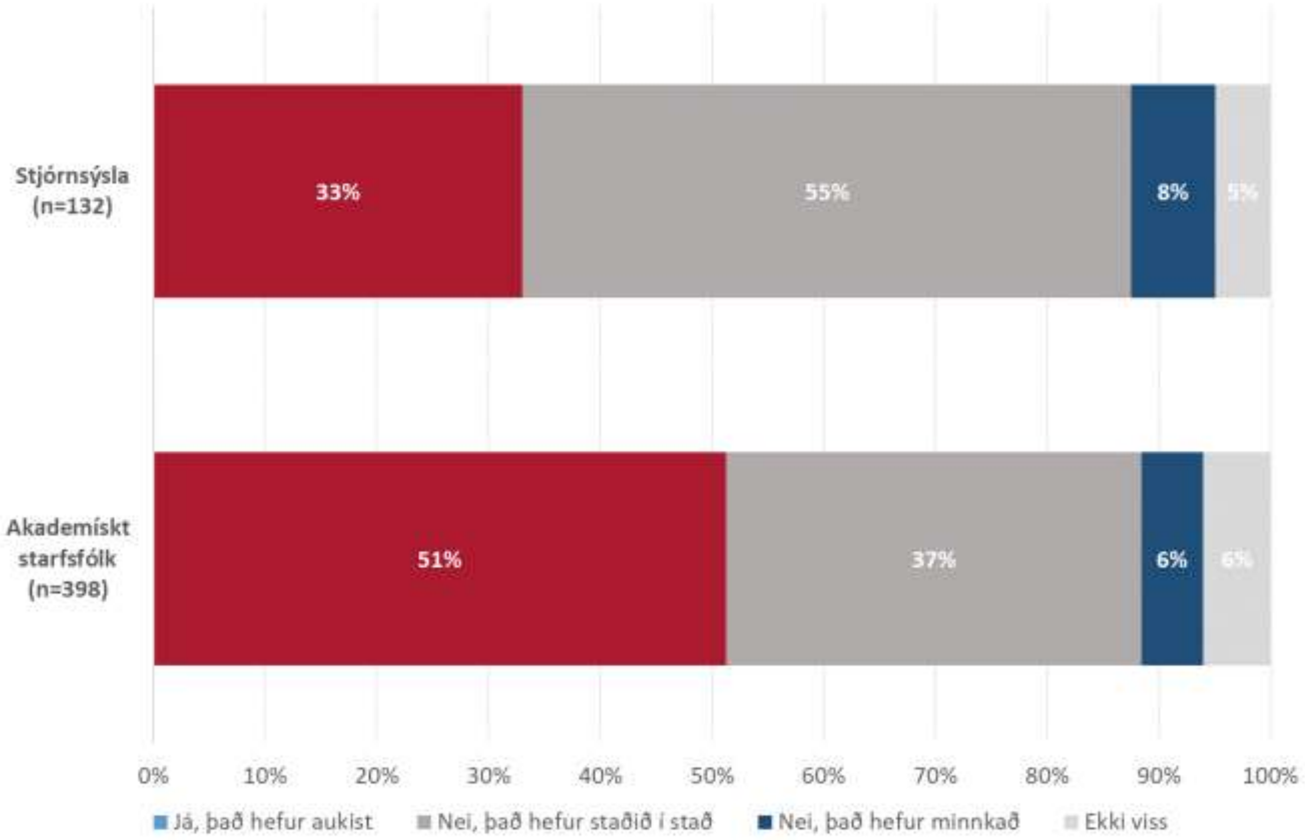

Vormisseri 2020

Haustmisseri 2020

- Tæp 55% starfsfólks vann alfarið, eða að mestu leyti heima á haustmisseri, miðað við rúm 90% á vormisseri
- Skipulag á vinnustað, smithætta, tímasparnaður og næði heima fyrir voru helstu ástæður fyrir heimavinnu
- Um 90% akademísks starfsfólks vildi fá meiri stuðning við heimavinnu og 80% í stjórnsýslu
- Rafræn samskipti starfsfólks við stjórnendur og vinnufélaga gengu betur á haustmisseri miðað við vormisseri
- Um 45% svarenda með og án barna taldi álag hafa aukist á haustmisseri, og hærra hlutfall akademískra (51%) miðað við starfsfólk í stjórnsýslu (33%)

Rannsóknir og ráðstefnur

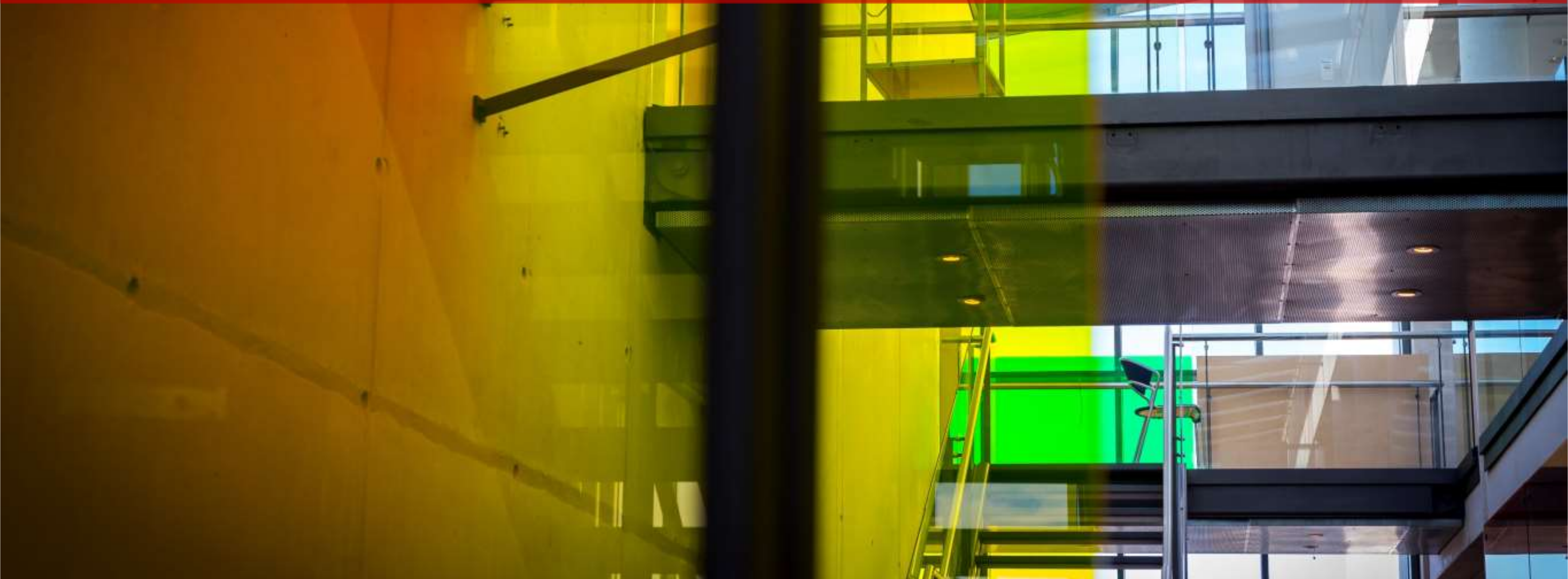

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Hvaða áhrif hafði ástandið vegna COVID-19 á rannsóknir þínar?

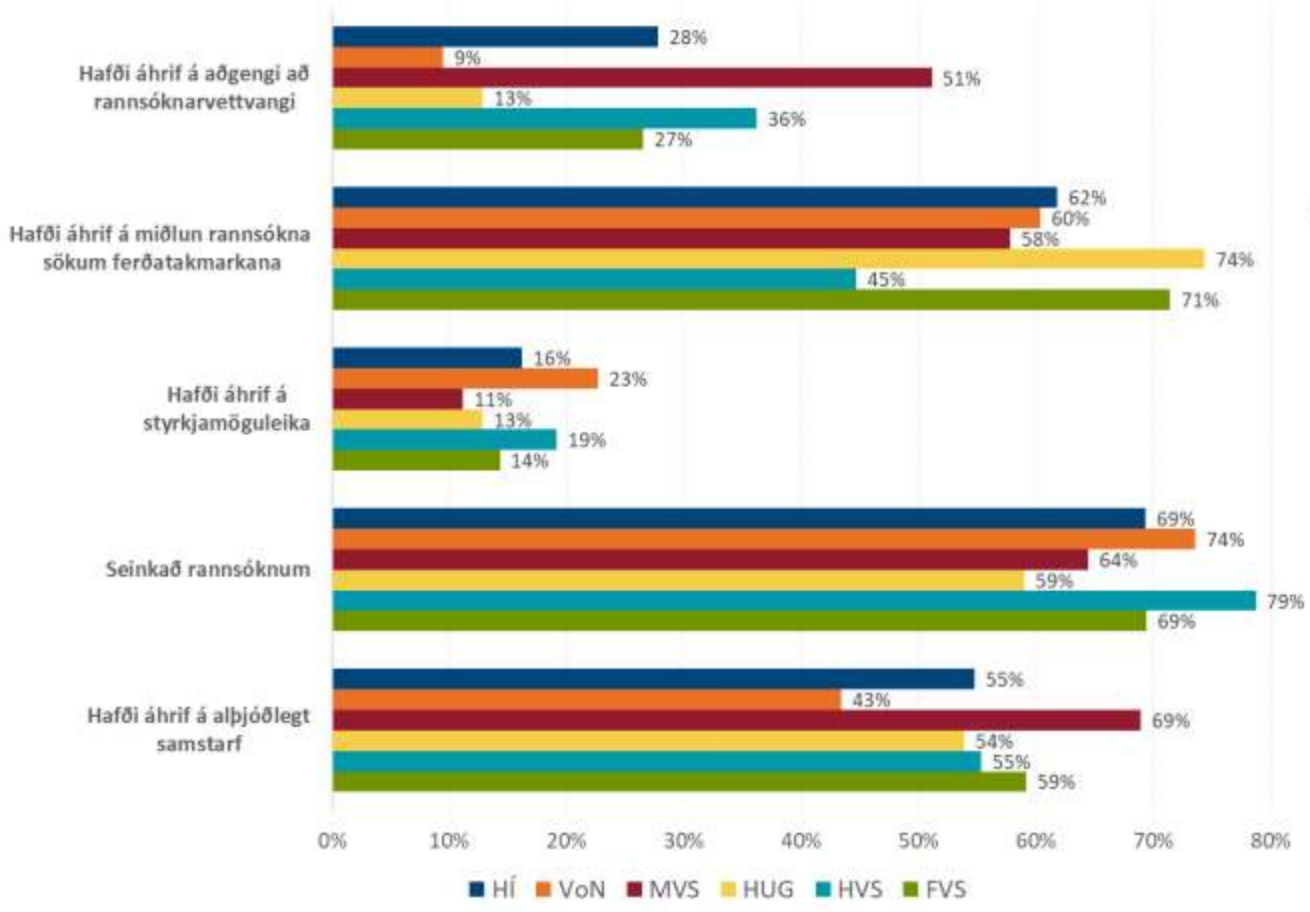

Á vormisseri 2020

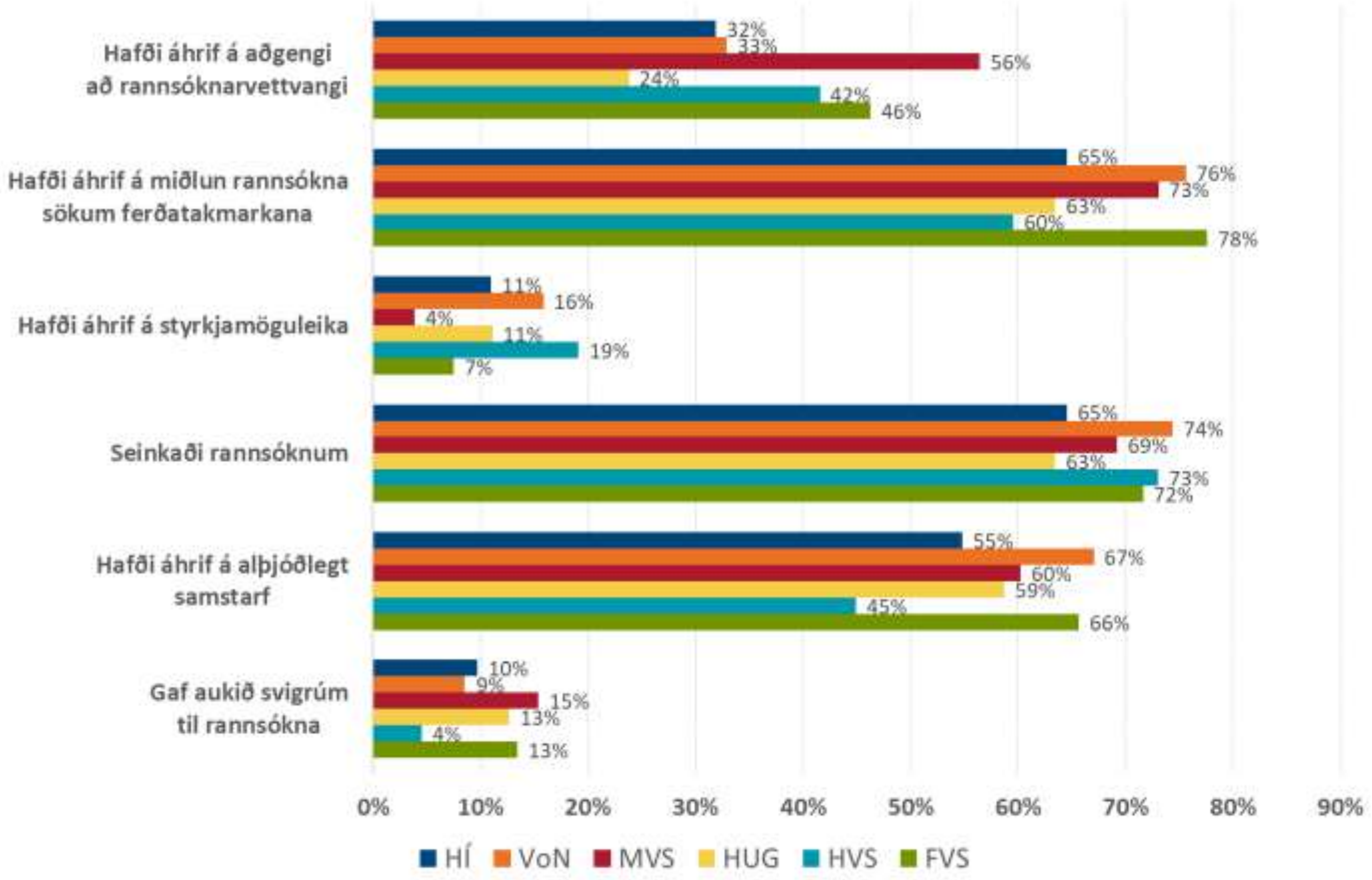

Á haustmisseri 2020

Rafrænar ráðstefnur

60% (n=412) svarenda höfðu tekið þátt í rafrænum ráðstefnum.
Af þeim höfðu 71% tekið þátt í innlendum ráðstefnum og 64% í erlendum ráðstefnum.

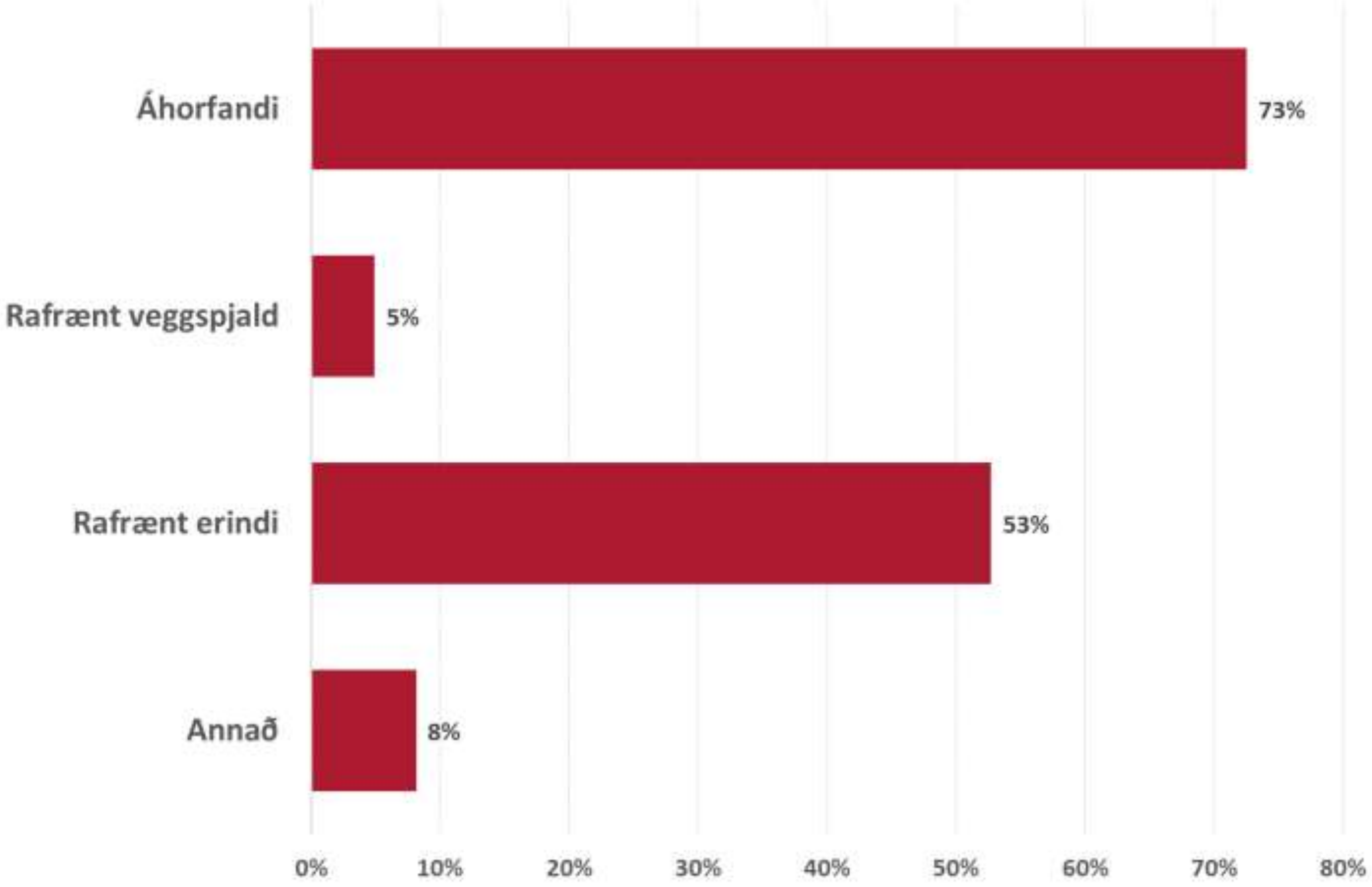

Hvers eðlis var þátttaka þín á ráðstefnunni/ráðstefnunum?

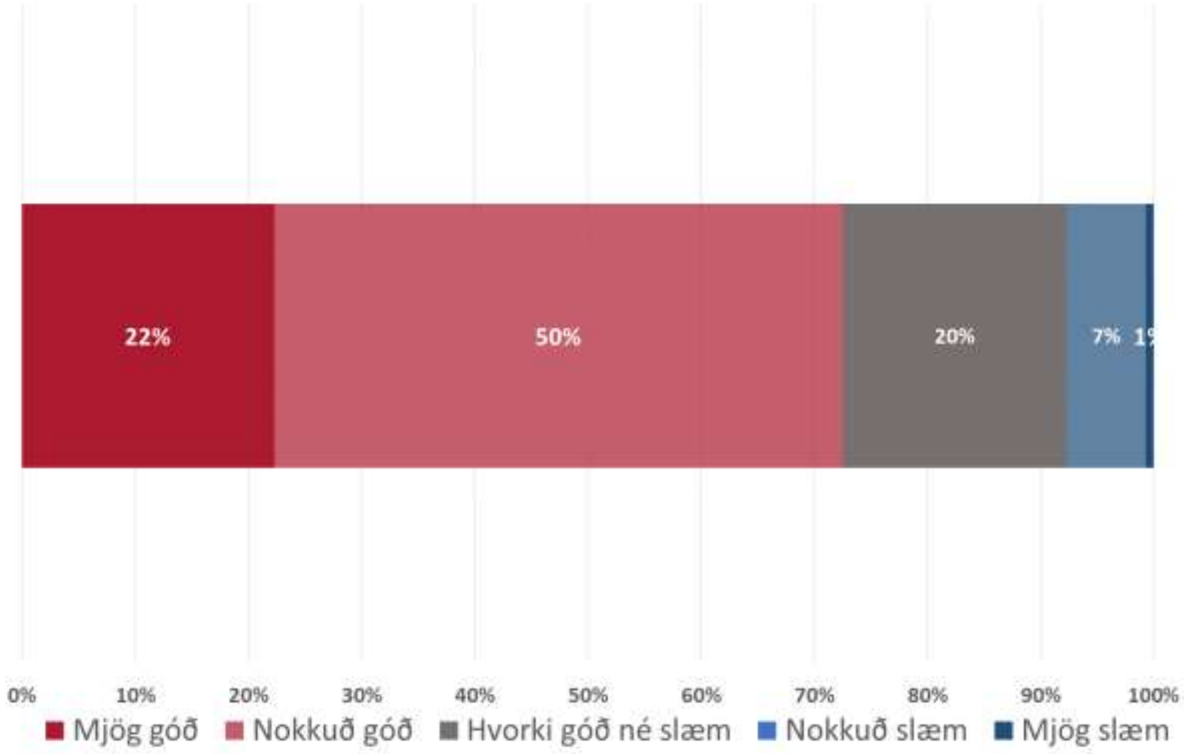

Hver var upplifun þín af ráðstefnunni/ráðstefnunum?

- Áhrif COVID-19 á kennslu mjög svipuð á vor- og haustmisseri
- Mest áhrif á miðlun rannsókna (65%), seinkaði rannsóknum (65%) og alþjóðlegt samstarf (55%)
- Um 4%-15% sögðust hafa fengið aukið rými til rannsókna
- Um 60% svarenda höfðu tekið þátt í rafrænum ráðstefnum
- Um 72% svarenda sögðu að upplifun af þeim hafi verið mjög eða nokkuð góð

Kennsla

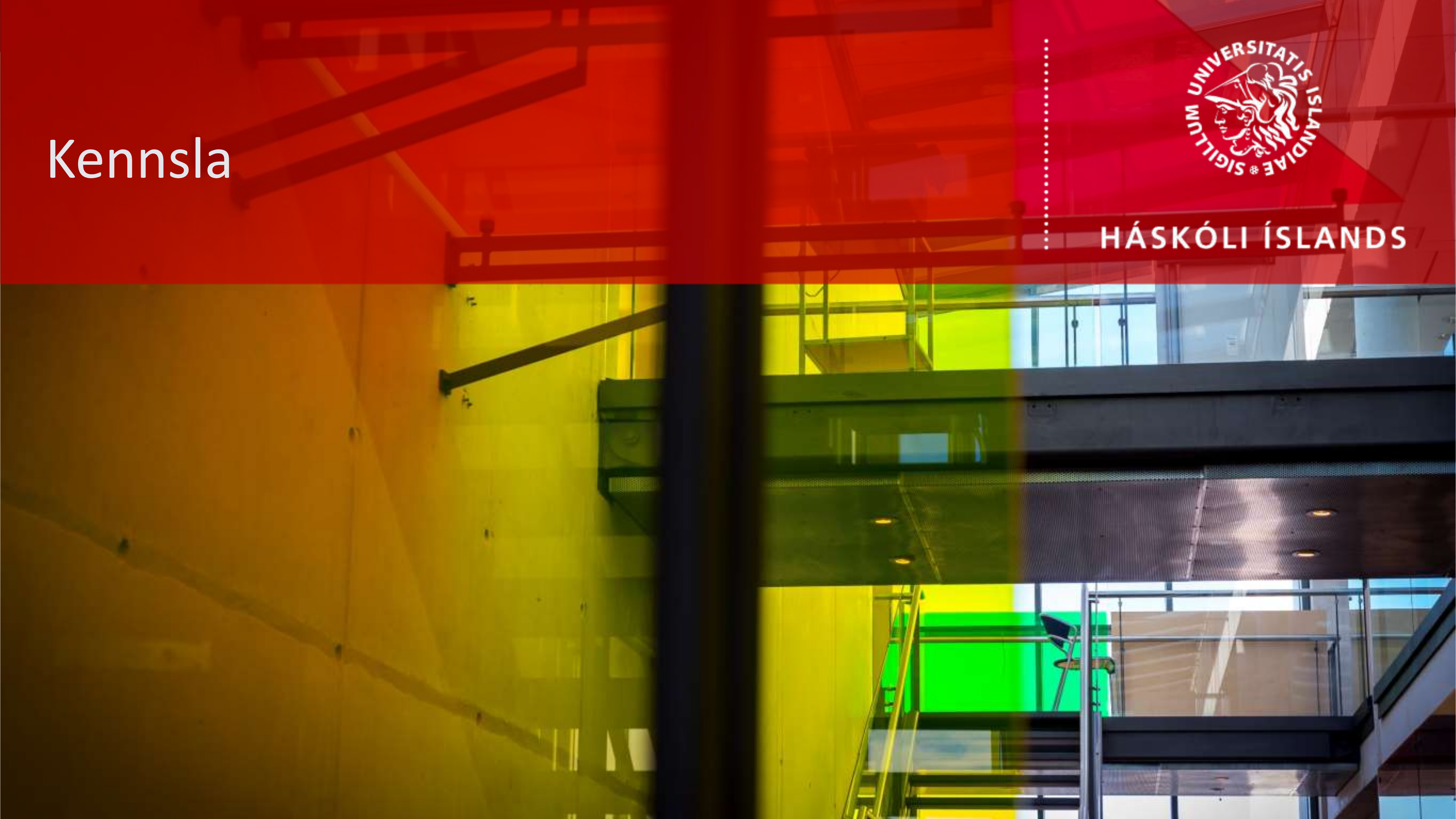

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Hvaða áhrif hafði ástandið vegna COVID-19 á kennslu þína?

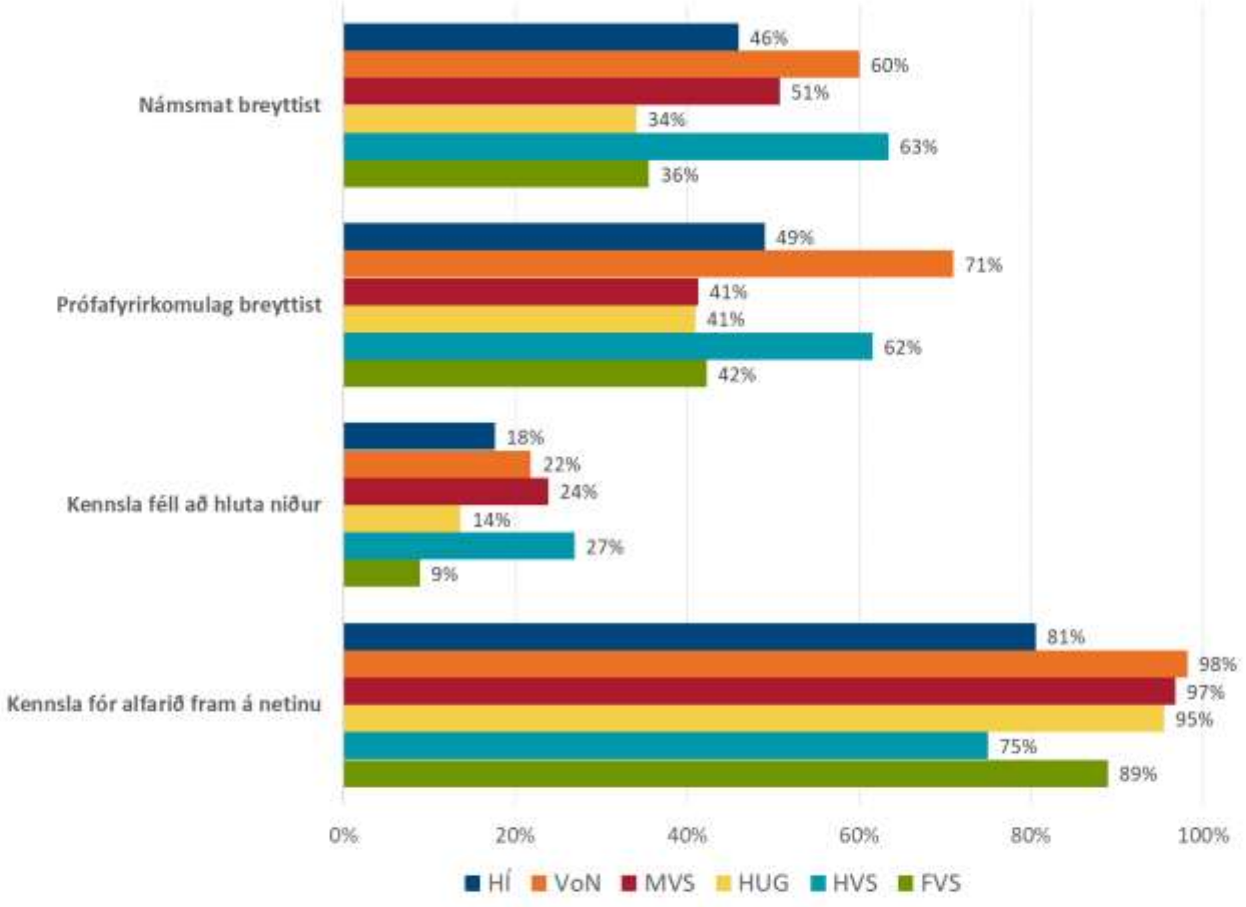

Á vormisseri 2020

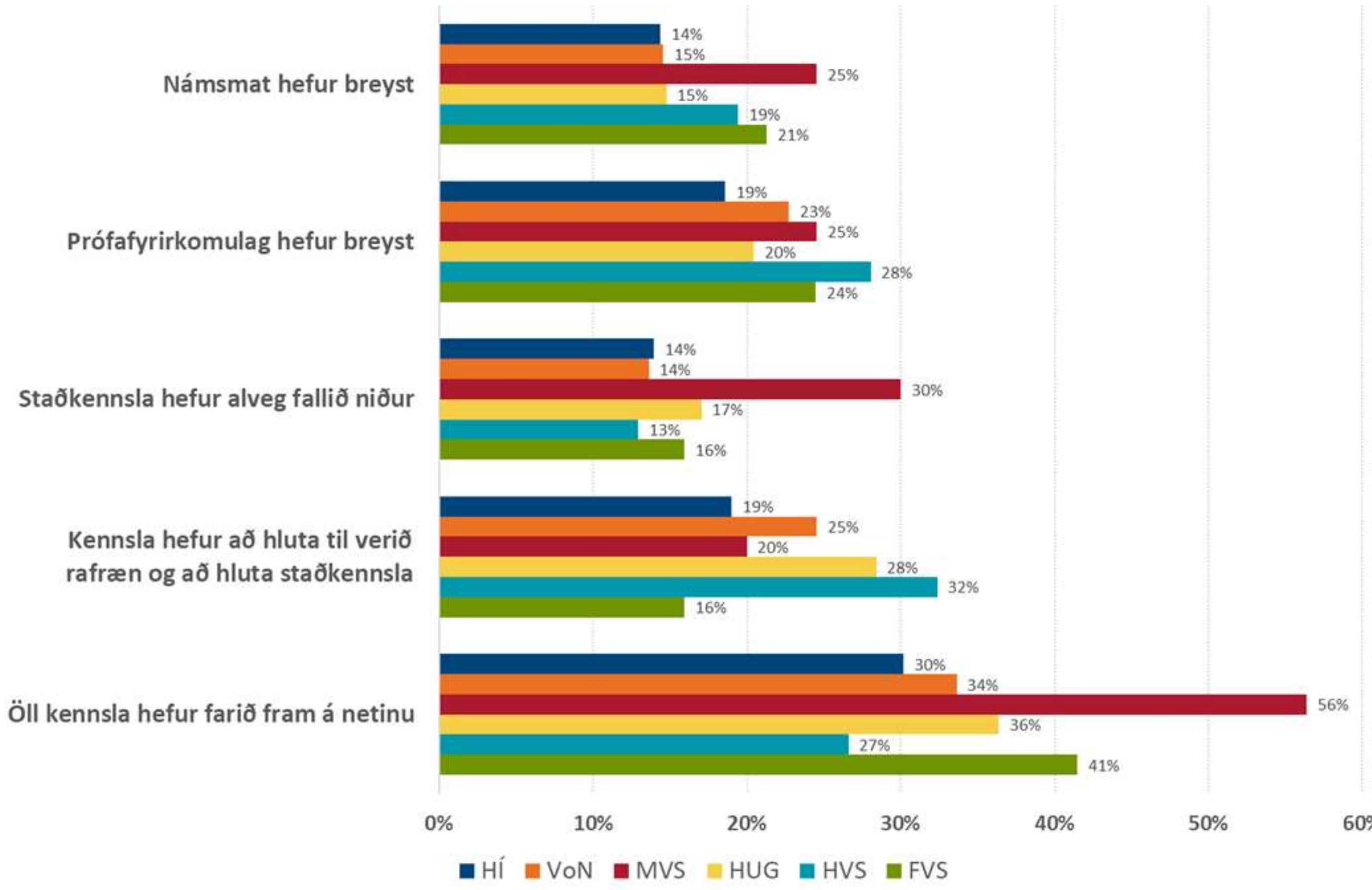

Á haustmisseri 2020

Hversu líklegt telur þú að breytingarnar sem þú hefur þurft að gera á kennslu hafi varanleg áhrif á kennslufyrirkomulag í framtíðinni?

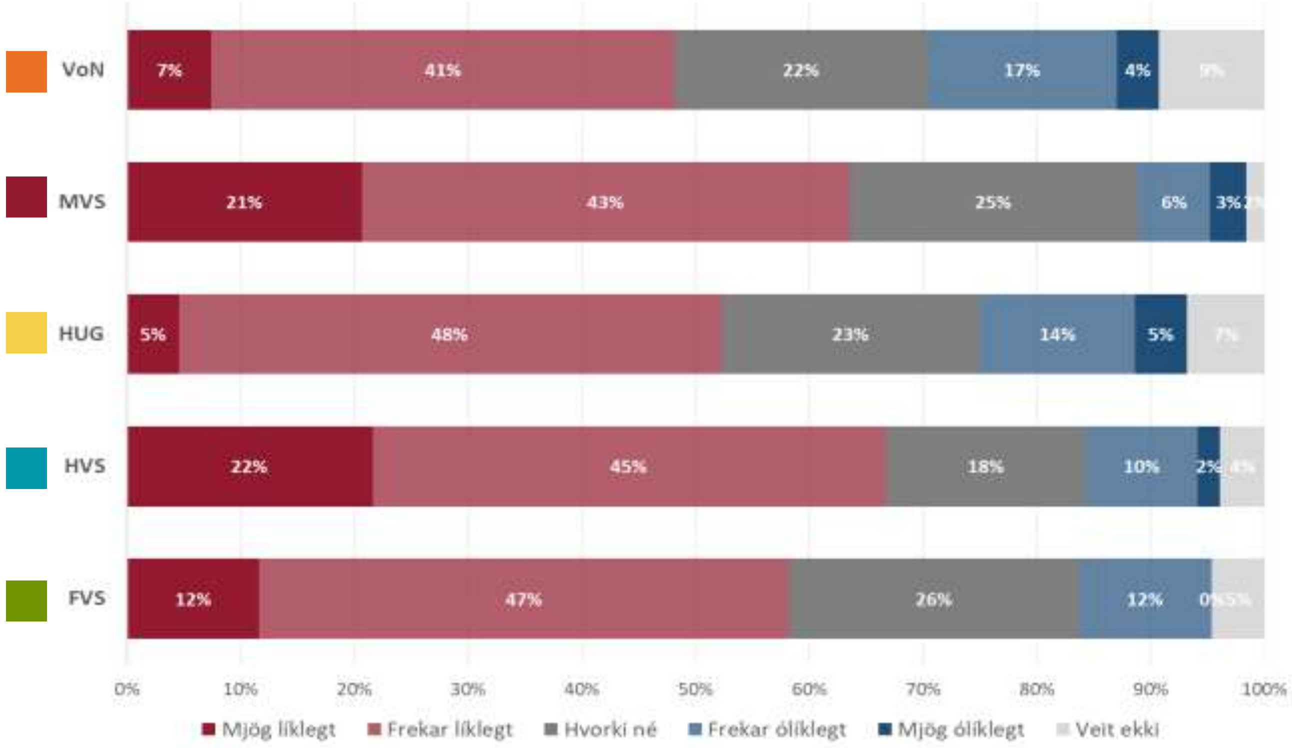

Vormisseri 2020

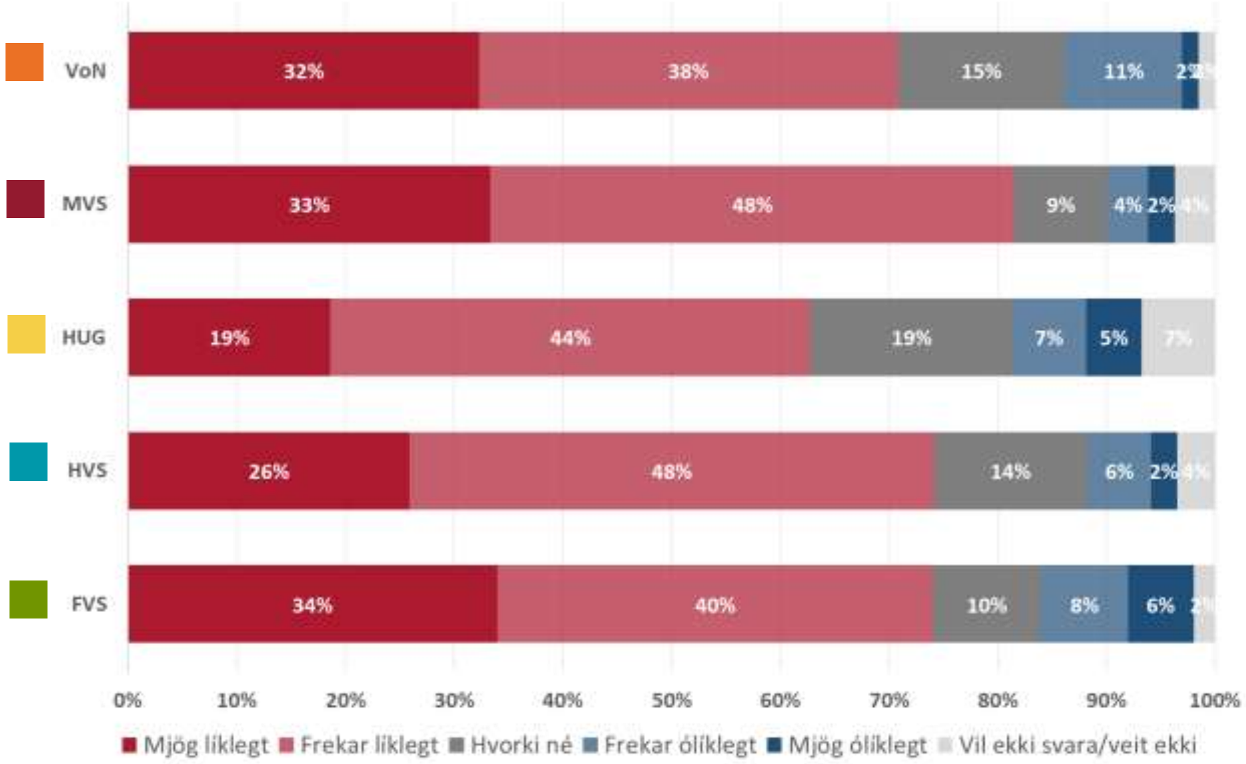

Haustmisseri 2020

Hvaða rafrænu lausnir hefur þú notað við námsmat?

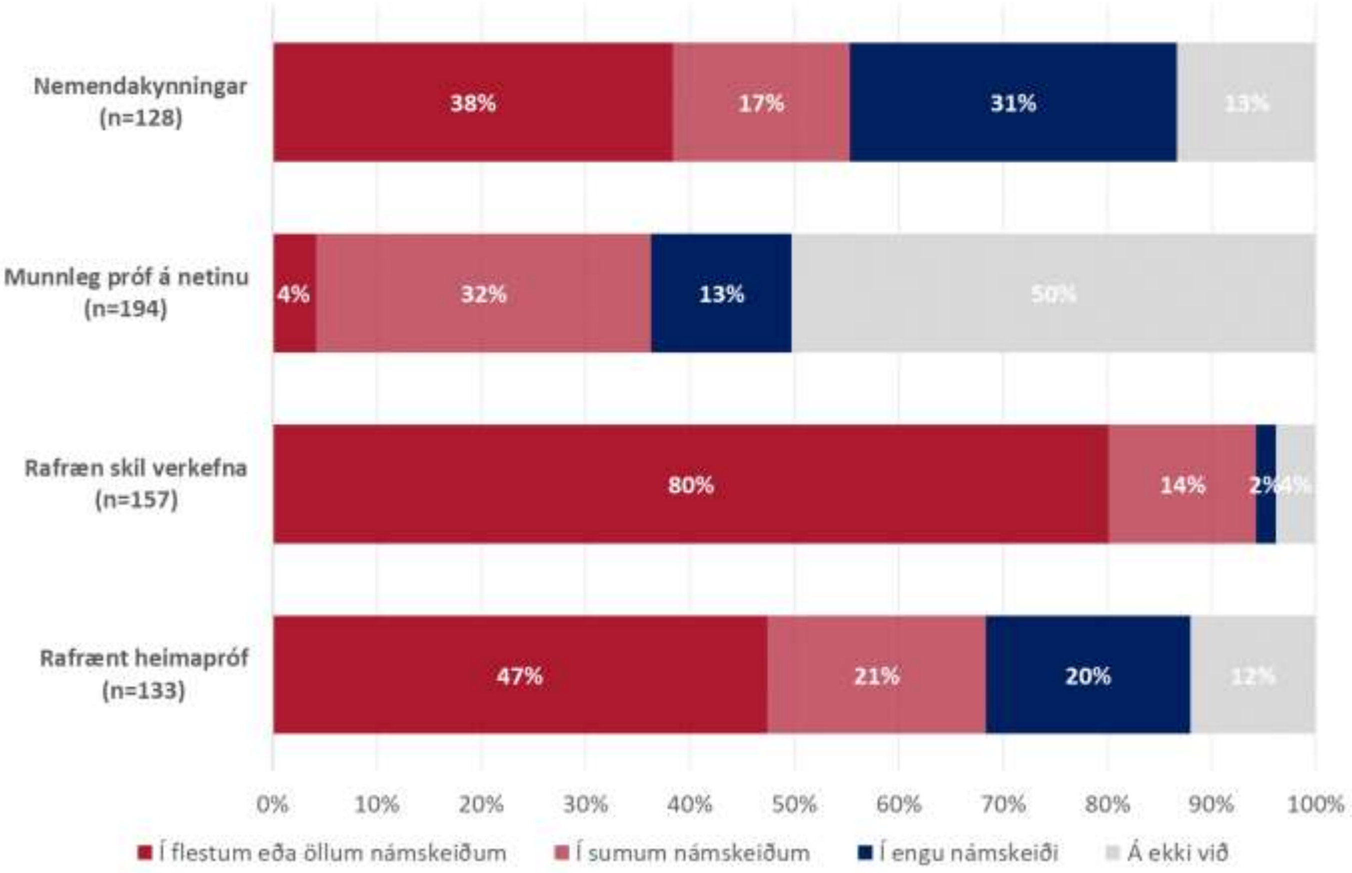

Á vormisseri 2020

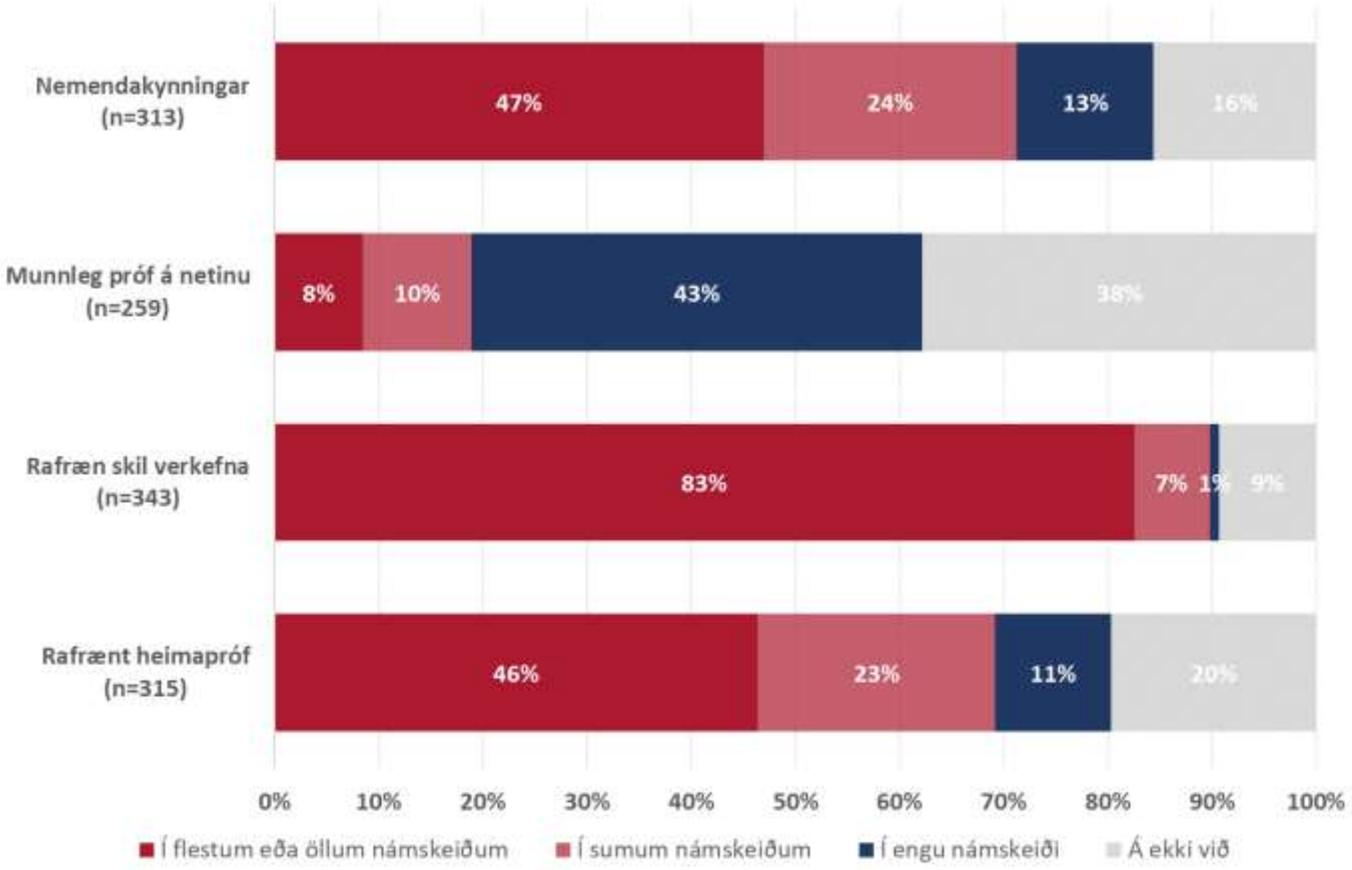

Á haustmisseri 2020

Fékkst þú nægilegan stuðning við tæknimál sem tengjast kennslu?

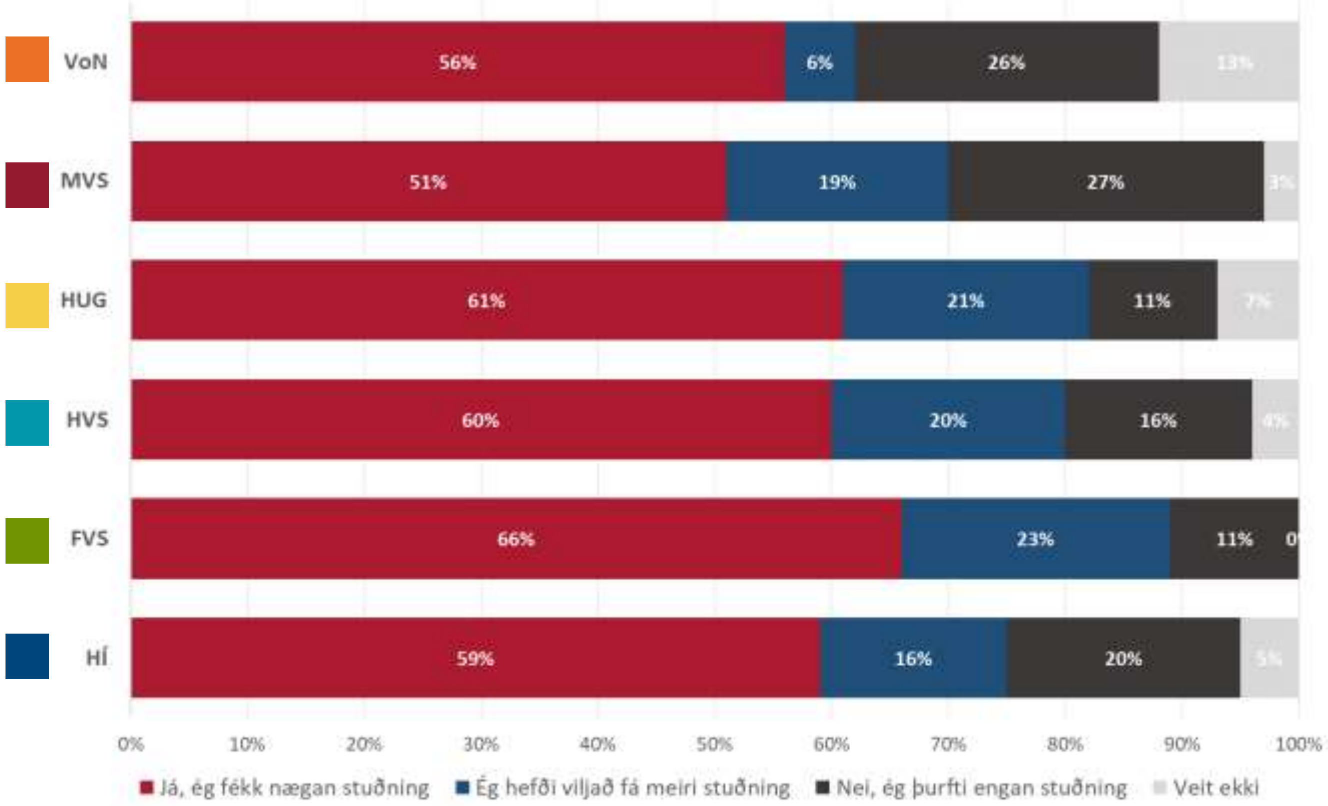

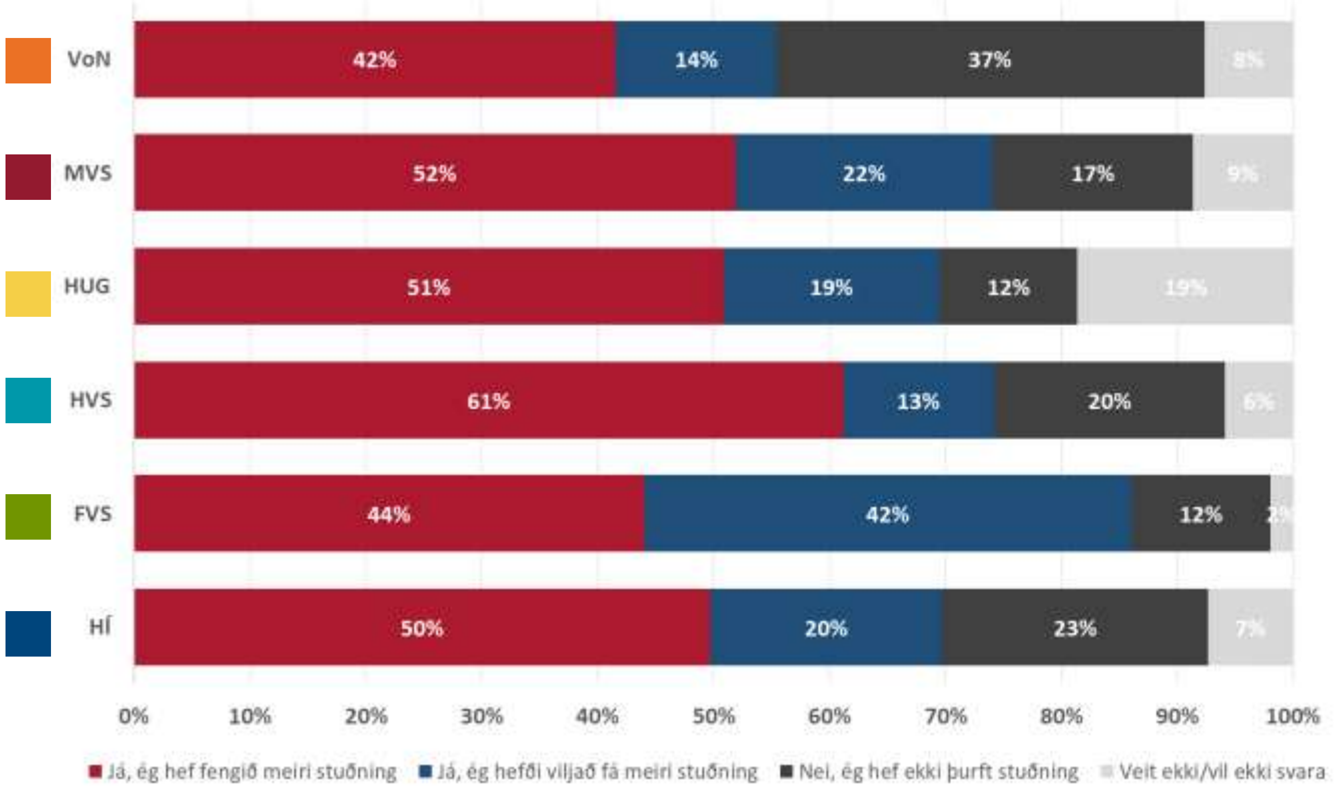

Á vormisseri 2020

Á haustmisseri 2020

Nýnemar

43% svarenda kenna námskeið
sem nemendur á 1. ári sækja

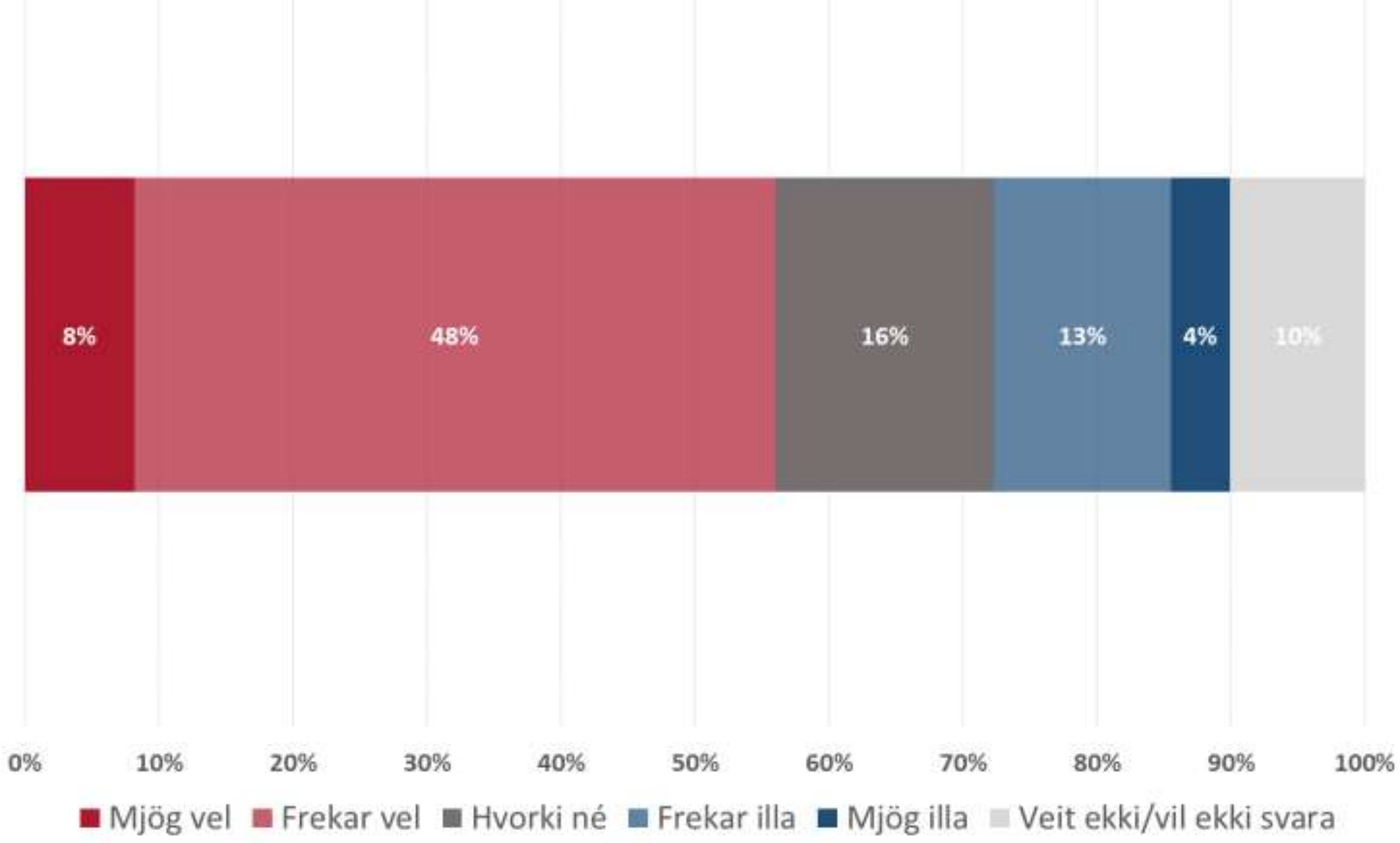

Hversu vel eða illa telur þú að það hafi gengið að virkja nýnema til þátttöku í náminu á haustönn 2020?

19% sögðust hafa skipulagt viðburði fyrir nýnema:

- Nýnemakynningar
- Zoom-hvatningafundir
- Spjallfundir til að veita aðhald og stuðning
- Kynning námskeiða og kennara

- Á vormisseri svöruðu um 80% að kennsla hafi farið fram á netinu miðað við 30% á haustmisseri, mest á MVS (56%)
- Mun fleiri telja að þær breytingar sem gerðar voru í kennslu í kjölfar faraldursins muni hafa varanleg áhrif á kennslu í framtíðinni á haustmisseri
- Ekki mikill munur á rafrænum lausnum í kennslu á haust- og vormisseri, þó sögðu margir í opnu svari að mikill tími hafi farið í að læra á ný forrit sem tekin voru upp á haustmisseri
- Að meðaltali sögðust 20% svarenda hafa viljað meiri tæknilegan stuðning við kennslu, mest á FVS (42%)
- Tæp 60% sögðu að það hafi gengið vel eða nokkuð vel að virkja nýnema til þátttöku í náminu á haustmisseri

Viðbrögð HÍ við faraldrinum

HÁSKÓLI ÍSLANDS

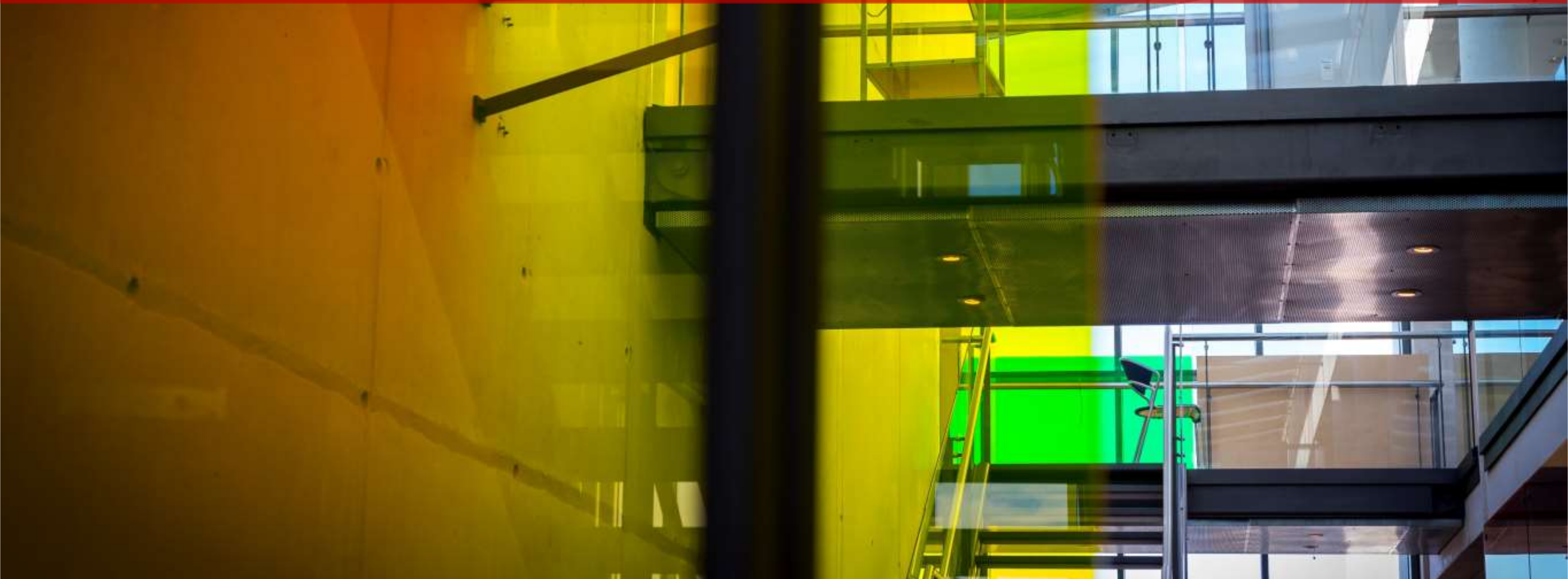

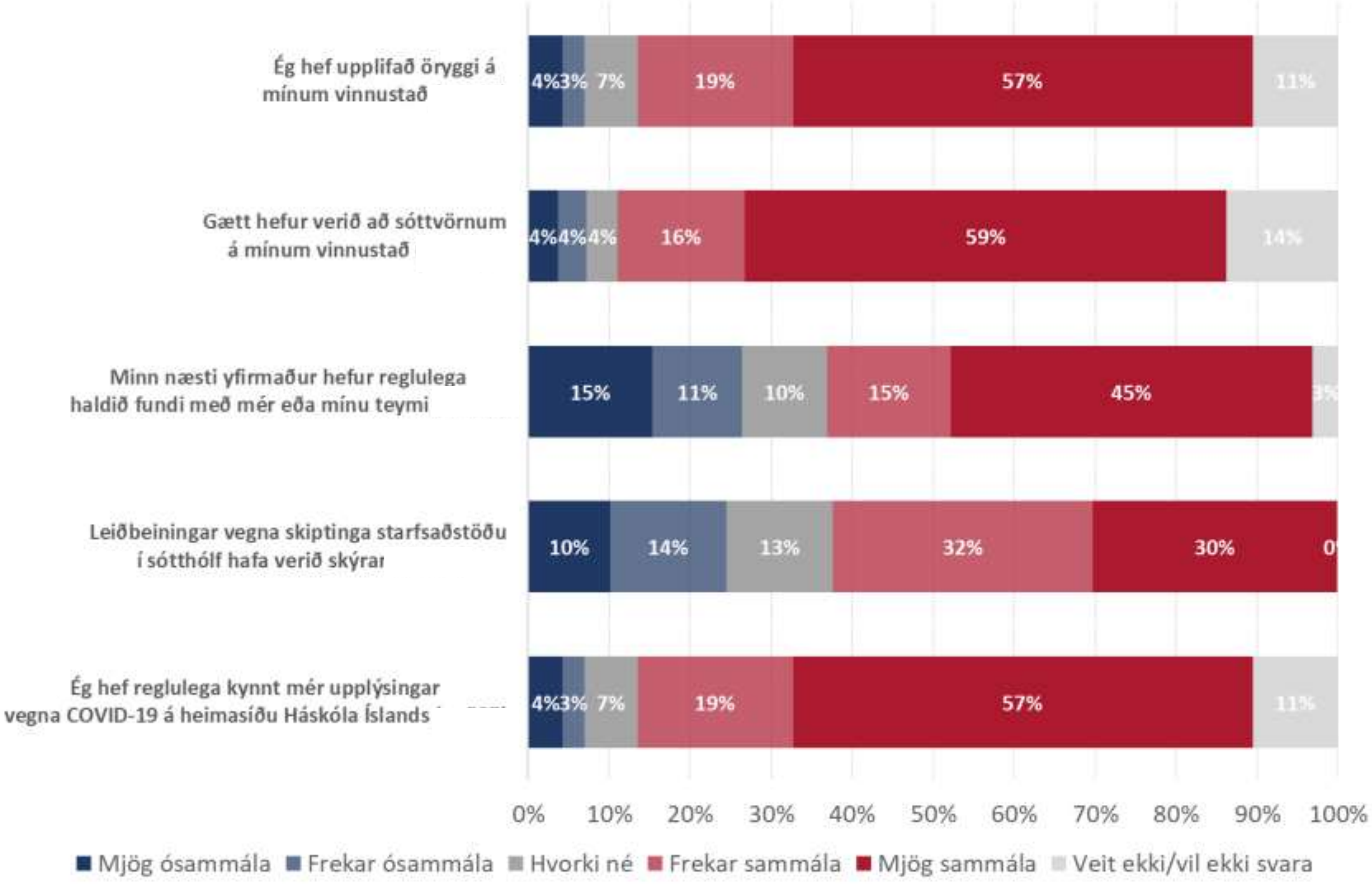

Vormisseri 2020

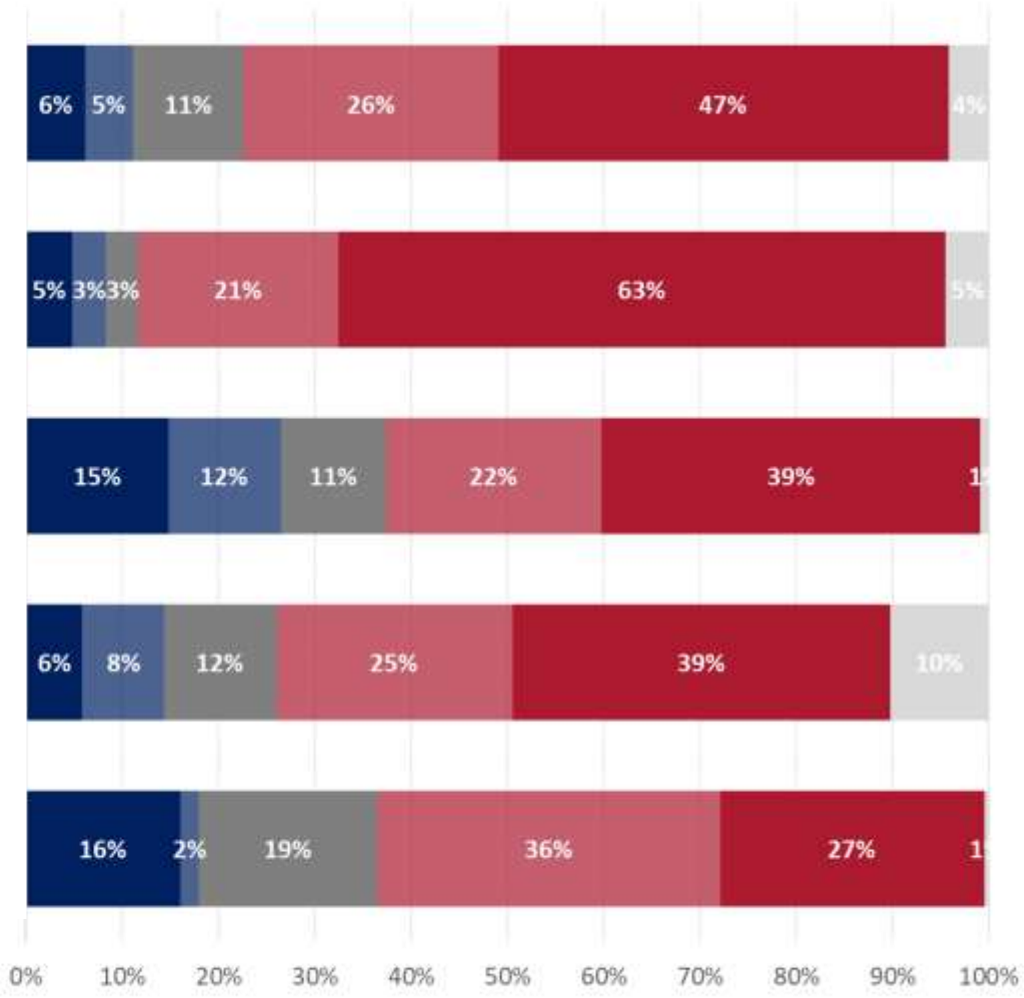

Haustmisseri 2020

- Langflestir (~80%) upplifðu öryggi á vinnustað, bæði á haust- og vormisseri og telja að gætt hafi verið að sóttvörnum á vinnustað
- Um 60% sögðu að yfirmaður hafi fundað reglulega með þeirra teymi
- Lægra hlutfall svarenda (63%) kynnti sér upplýsingar vegna COVID-19 á heimasíðu HÍ á haustmisseri helur en á vormisseri (86%)

Áherslur í könnun og megin niðurstöður

- Samhæfing einkalífs og atvinnu
  - **Minni munur á barnafólki og barnlausum að hausti 2020**
- Álag og vinnuaðstæður
  - **Tæplega helmingur svarenda telja álagið vera meira að hausti en vori**
- Kennsla
  - **Á vormisseri svöruðu um 80% að kennsla hafi farið fram á netinu miðað við 30% á haustmisseri, mest á MVS (56%)**
- Rannsóknir og ráðstefnur
  - **60% hafa tekið þátt í rafrænum ráðstefnum og reynsla almennt góð**
- Viðbrögð HÍ við faraldrinum
  - **Flestir upplifa öryggi og góðar sóttvarnir**

Opin spurning í lokin: Vilt þú koma á framfæri frekari athugasemdum? 131 svar

Flokkur	Fjöldi
Álag á kennara (læra á ný forrit/kerfi og kenna nemendum, rafræn samskipti o.fl.)	17
Umbun (fjárhagslega, rannsóknarstig/aflstig, minnka kennsluskyldu, hrós)	12
Meiri stuðningur með tækjabúnað fyrir heimavinnu/kennslu	8
Heimavinna valkostur	6
Þakklæti	6
Kennslufyrirkomulag bæði rafrænt og staðkennsla góður framtíðarkostur	5
Skýrari reglur varðandi sóttvarnir	5

Annað sem þú vilt koma á framfæri?

„Fólk vill að komið verði til móts við sig vegna taps á rannsóknarstigum, breyta því hvernig þau eru reiknuð fyrir þetta tímabil.“

“I've felt quite anxious during this period and although my working environment and social life in Iceland was not affected much and I felt safe all the time, as an immigrant I've feared for my family and loved ones abroad.”

„Það þarf að borga starfsmönnum skólans álagsgreiðslu eftir klikkað ár.“

„Fólk vill að háskólinn móti framtíðarlausnir varðandi fjarkennslu, en ekki bara bregðast við ástandinu tímabundið.“

„Fólk talar um að ef fjarfundir halda áfram getur það haft truflandi áhrif í opnu rými, því þarf að endurhanna rými með það í huga, hafa fleiri fundarherbergi eða svæði sem hægt er að fá næði og ekki trufla aðra.“

„Fjarkennsla jákvæð að því leyti að hún opnar möguleika; eykur möguleika á því að fleiri geta tekið þátt óháð búsetu en það vantar samræður sem er stór hluti af námi.“

„Tíminn sem fer í umsýslu námskeiða hefur margfaldast vegna rafrænna kennsluhátta. Það að læra á ný kennslukerfi hefur líka aukið álagið. Verkefni sem áður voru í höndum stoðþjónustu svo sem umsýsla prófa og yfirseta prófa hefur verið velt yfir á kennara með rafrænu prófahaldi.“

„Nemendur virðast í auknum mæli hafa tileinkað sér samtalsmáta samfélagsmiðla og eru mljög óvægnir við kennara.”

„Það vantar töluvert upp á að búnaður sem ég fæ frá skólanum sé fullnægjandi til að sinna kennslu.”

„Jákvætt: Mæting nemenda í rafræna kennslu í rauntíma hefur verið betri en var í staðlotur áður. Yfir 90% mæting í kennslustundir. 42 nemendur af 43 lauk námskeiðinu sem ég hafði umsjón með.”

„Tel að þetta ástand hafi ýtt öllum mörg ár fram í tæknimálum.”

„Frábærlega staðið að orðsendingum rektors vegna COVID, algerlega til fyrirmyndar.”

„Þakklæti til yfirstjórnar Háskóla Íslands.“